

**UCHWAŁA NR XXV/150/21
RADY GMINY OSTRÓWEK**

z dnia 5 lutego 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata
2021-2026**

Na podstawie art. 7 ust. 1 i 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz .U. z 2020 r. poz. 713, 1378) art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Ostrówek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Ostrówek

Andrzej Wojewoda

*Załącznik do Uchwały Nr XXV/150/21
Rady Gminy Ostrówek
z dnia 5 lutego 2021 r.*

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY OSTRÓWEK
NA LATA 2021-2026**

SPIS TREŚCI

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII	6
1. PODSTAWY PRAWNE	6
2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE.....	7
3. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII	14
II. DIAGNOZA SPOŁECZNA	16
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	16
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ.....	16
3. DEMOGRAFIA	18
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	20
5. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	21
6. GOSPODARKA.....	22
7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE	23
8. EDUKACJA I KULTURA.....	24
9. OCHRONA ZDROWIA	27
10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	30
11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	32
12. POMOC SPOŁECZNA	33
13. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	46
14. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW I DIALOG SPOŁECZNY	48
15. BEZROBOCIE.....	50
16. BEZDOMNOŚĆ	54
17. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE	54
18. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI.....	59
19. SYTUACJA DZIECKA	63
20. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	67
21. ANALIZA SWOT.....	71
III. PROGRAMOWANIE	80
1. MISJA	80
2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	81
3. PROGNOZA ZMIAN.....	98
4. RAMY FINANSOWE	101
5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA.....	102
6. PROGRAMY I PROJEKTY	103
UWAGI KOŃCOWE	104

WSTĘP

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek został przygotowany na lata 2021-2026. W swoich założeniach programowych odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, w której zawarto informacje na temat uwarunkowań zewnętrznych tworzenia strategii oraz ocenę stopnia wdrożenia poprzednio realizowanej strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie i identyfikuje problemy społeczne, oraz **programową**, przedstawiającą założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń, określony został także czas realizacji wyznaczonych działań. W celu określenia postępów w realizacji założeń programowych, wyznaczone zostały **wskaźniki monitorowania realizacji celów strategii**, uwzględniające wartości z ostatniego roku objętego analizą danych i oczekiwane wartości docelowe w roku kończącym zaplanowany okres programowania opracowanej strategii. Część programowa zawiera także ramy finansowe, prognozę zmian oraz informacje na temat sposobu wdrażania, prowadzenia monitoringu oraz ewaluacji strategii.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono badania ankietowe dotyczące sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka. Do analizy wykorzystano trzy rodzaje ankiet.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej byli mieszkańcy gminy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. W sumie do analizy przedłożono 16 anonimowo wypełnionych arkuszy. Wśród ankietowanych było 75% kobiet i 25% mężczyzn. Dominujące grupy respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 36-45 lat i 46-55 lat (po 31%) oraz osoby w wieku 26-35 lat (19%). Mniejszy odsetek spośród respondentów stanowiły grupy osób w wieku poniżej 20 lat (13%) i osoby powyżej 65 lat (6%). W badaniu nie wzięły udziału osoby w wieku 20-25 lat i 56-65 lat. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 44% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego. Kolejną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym

zawodowym (31%), mniej licznie reprezentowani byli respondenci posiadający wykształcenie średnie (19%), natomiast 6% ankietowanych zadeklarowało posiadanie wykształcenia podstawowego.

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 56% wszystkich respondentów mieszka na terenie gminy Ostrówek od urodzenia, a 44% uczestników badania zamieszkuje w gminie od 10 do 34 lat. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
16	kobiety (75%)	36-45 lat (31%)	od urodzenia (56%)	wyższe (44%)
		46-55 lat (31%)		zasadnicze zawodowe (31%)
	mężczyźni (25%)	26-35 lat (19%)	od 10 do 34 lat (44%)	średnie (19%)
		poniżej 20 lat (13%)		
		powyżej 65 lat (6%)		podstawowe (6%)

W badaniu ankietowym, którego celem było poznanie opinii mieszkańców na temat problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, wykorzystano do analizy 20 arkuszy wypełnionych anonimowo ankiet. Wśród respondentów było 75% kobiet i 25% mężczyzn. Najliczniej wśród respondentów reprezentowana była grupa osób w wieku 36-45 (40%), a kolejne liczne grupy stanowiły osoby w wieku 46-55 (25%) oraz osoby poniżej 20. roku życia i osoby w wieku 26-35 lat (po 15%). Mniej licznie reprezentowana była grupa osób powyżej 65 lat (5%), a osoby w wieku 20-25 lat i 56-65 lat nie wzięły udziału w tym badaniu. Profil respondentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”

liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
20	kobiety (75%)	poniżej 20 lat (15%)	od urodzenia (55%)	podstawowe (5%)
				gimnazjalne (5%)
	mężczyźni (25%)	26-35 lat (15%)	od 10 do 50 lat (35%)	zasadnicze zawodowe (30%)
		36-45 lat (40%)		średnie (15%)
		46-55 lat (25%)		wyższe (35%)
		powyżej 65 lat (5%)	brak deklaracji (10%)	brak deklaracji (10%)

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 4 ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy Ostrówek.

Przygotowana w oparciu o uzyskane informacje, materiały i opinie mieszkańców Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wskazuje problemy, których rozwiązanie powinno stać się w najbliższym czasie przedmiotem szczególnej troski ze strony władz samorządowych i pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej.

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.). W ramach zadań własnych gmina opracowuje i realizuje gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133);

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2020 r. poz. 326 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1390 z późn. zm.).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich:

- 1) „Unia innowacji”
- 2) „Młodzież w drodze”
- 3) „Europejska agenda cyfrowa”

- 4) „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”
- 5) „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”
- 6) „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”
- 7) „Europejski program walki z ubóstwem”.

28 kwietnia 2020 r. Rada Ministrów RP przyjęła „Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020. Aktualizacja 2020/2021”. O ile w poprzednich latach zasadniczym celem KPR było przedstawienie działań wspierających unijną strategię na rzecz wzrostu i zatrudnienia, określoną w dziesięcioletniej strategii „Europa 2020”, konkretyzowaną dodatkowo w wytycznych formułowanych przez Komisję i Radę Europejską na początku każdego rocznego cyklu nadzoru, o tyle w bieżącym cyklu sytuacja była odmienna. Po pierwsze, już na starcie prac nad KPR oczekiwano uwzględnienia w KPR działań na rzecz priorytetów nowej strategii dla UE, zaprezentowanej w komunikacie KE pn. „Europejski Zielony Ład” z 11 grudnia 2019 r. oraz w dokumencie otwierającym nowy cykl Semestru, tj. „Rocznej Strategii Zrównoważonego Wzrostu Gospodarczego na 2020 rok” z 17 grudnia 2019 r.

Po drugie, w trakcie prac nad KPR doszło do wybuchu pandemii COVID-19, której skutki społeczne i gospodarcze oraz reakcja na nie ze strony polityki państwa musiały znaleźć odzwierciedlenie w przygotowywanym dokumencie. W rezultacie na ostatnim etapie prac dokument uzupełniono o odrębny rozdział poświęcony przedstawieniu działań mających na celu bezpośrednią walkę z pandemią COVID-19 i przeciwdziałanie rozszerzającym się jej skutkom ekonomicznym, zawartych w ustawach składających się na tzw. „tarczę antykrzysową”. W KPR znalazła się też bardzo wstępna, ze względu na niemający precedensu dynamiczny charakter kryzysu gospodarczego wywołanego przez pandemię, ocena sytuacji i scenariusz makroekonomiczny na najbliższe miesiące. Jednocześnie w KPR zachowano dorobek wcześniejszych prac nad dokumentem, zastrzegając, że realizacja zaplanowanych działań będzie uzależniona od rozwoju sytuacji w Polsce i na świecie.

Nowe Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2021-2027

Dotychczas wieloletnie ramy finansowe (WRF) przyjmowano pięciokrotnie. Na mocy Traktatu z Lizbony WRF zostały przekształcone z porozumienia międzyinstytucjonalnego w akt prawnie wiążący. WRF, przyjmowane na okres co najmniej pięciu lat, muszą gwarantować dokonywanie wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych oraz zawierają przepisy, z którymi musi być zgodny roczny budżet Unii, a tym samym stwarzają podwaliny

pod dyscyplinę finansową. W rozporządzeniu w sprawie wieloletnich ram finansowych określono w szczególności pułapy wydatków w obszernych kategoriach wydatków zwanych działami.

2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła pierwszy projekt długofalowego budżetu UE, czyli wieloletnich ram finansowych 2021–2027. Aby odpowiedzieć na społeczno-gospodarcze skutki pandemii Covid-19, 27 maja 2020 r. zaproponowała **zmieniony długofalowy budżet UE**, wprowadzając nadzwyczajny instrument na rzecz odbudowy (Next Generation EU), który ma pomóc naprawić najpilniejsze szkody spowodowane pandemią i na nowo ożywić gospodarkę.

Podczas szczytu w Brukseli w dn. 17-21 lipca 2020 r. przywódcy uzgodnili długofalowy budżet UE 2021-2027 opiewający na kwotę 1 074,3 mld EUR. Z budżetu wspierane będą m.in. inwestycje w transformację cyfrową i ekologiczną. Przywódcy uzgodnili też pakiet odbudowy o wartości 750 mld EUR, który pomoże UE poradzić sobie z kryzysem spowodowanym pandemią. Z kwoty tej 390 mld EUR zostanie wypłaconych w formie dotacji dla państw członkowskich, a 360 mld EUR – w formie pożyczek.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej (NSIS)

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny współfinansuje krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program, który powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, wspiera innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”.

Komisja Europejska proponuje przeznaczenie dodatkowych środków w latach 2020-2022 na fundusze strukturalne w ramach programów perspektywy 2014-2020 na walkę ze skutkami kryzysu wywołanego przez pandemię COVID-19 oraz przygotowanie długookresowej transformacji w kierunku zielonej, cyfrowej, bardziej odpornej na zagrożenia Europy. To inicjatywa KE nazywana w skrócie REACT-EU. Polska popiera podejście polegające na wykorzystaniu obecnych programów polityki spójności jako narzędzia wspierania działań krótko- i średnioterminowych za pośrednictwem REACT-UE, natomiast polityka spójności w latach 2021-2027 powinna realizować cele w dłuższej perspektywie czasowej.

2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 – projekt przygotowany przez Zarząd Województwa Łódzkiego

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję i cele polityki regionalnej w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia. Projekt jest odpowiedzią władz województwa na zmieniające się uwarunkowania i wyzwania, przedstawia spójny plan powiązanych i przemyślanych działań w perspektywie najbliższej dekady, stanowiący punkt wyjścia do szerokiej współpracy, której efektem będzie podniesienie jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego. W dokumencie wskazano trzy cele strategiczne w ramach trzech sfer: gospodarczej – Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka, społecznej – Obywatelskie społeczeństwo równych szans i przestrzennej – Atrakcyjna i dostępna przestrzeń. Założenia polityki społecznej ujęto w ramach wymienionego poniżej celu strategicznego i służących jego osiągnięciu celów operacyjnych:

Cel strategiczny 2.: Obywatelskie społeczeństwo równych szans.

- Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego.
- Cel operacyjny 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców.
- Cel operacyjny 2.3. Ograniczenie skali ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Zakres Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego jest odpowiedzią na wyzwania rozwojowe, które zostały określone w głównych dokumentach strategicznych i uwzględnia te obszary interwencji, których realizacja przyniesie największe efekty. Program realizuje cele unijnej strategii, dążąc do zwiększenia konkurencyjności regionu oraz gwarantując poprawę jakości życia mieszkańców poprzez niwelowanie barier rozwojowych. Wskazane w dokumencie cele odnoszą się do następujących osi priorytetowych:

- Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy.
- Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.
- Transport.
- Gospodarka niskoemisyjna.
- Ochrona środowiska.
- Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu.
- Infrastruktura dla usług społecznych.
- Zatrudnienie.
- Włączenie społeczne.
- Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie.
- Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności.
- Pomoc techniczna.

Wojewódzka Strategia w zakresie Polityki Społecznej 2020 – aktualizacja

Kluczowym dokumentem strategicznym w sferze społecznej jest dla samorządu regionalnego strategia województwa w zakresie polityki społecznej. Podstawowym celem strategicznym regionu w obszarze spójności społecznej jest aktywne społeczeństwo obywatelskie, z dobrym dostępem do usług publicznych, sprzyjające włączeniu społecznemu grup wykluczonych. Opracowana aktualizacja Wojewódzkiej Strategii w zakresie Polityki Społecznej stanowi uszczegółowienie oraz

doprecyzowanie kierunków i celów działania na poziomie regionalnym w obszarze polityki społecznej:

Cel strategiczny: Poprawa jakości życia w regionie w zakresie spójności społecznej, zdrowia, aktywności mieszkańców i zaangażowania zawodowego.

- Grupa docelowa 1: Rodziny

Cel szczegółowy: Tworzenie dobrych warunków do funkcjonowania rodzin, wczesne przeciwdziałanie kryzysowi rodziny oraz skuteczna pomoc rodzinom znajdującym się w utrwalonym kryzysie.

- Grupa docelowa 2: Dzieci i młodzież

Cel szczegółowy: Przygotowanie dzieci i młodzieży do samodzielności i niezależności oraz budowa umiejętności skutecznego radzenia sobie w otoczeniu społecznym.

- Grupa docelowa 3: Osoby dorosłe w wieku produkcyjnym

Cel szczegółowy: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu osób w wieku produkcyjnym poprzez wspieranie zdrowego trybu życia, zintegrowaną aktywizację zawodową i społeczną wykorzystującą potencjał sektora publicznego i społecznego oraz działania na rzecz usamodzielnienia materialnego i społecznego od początku kariery zawodowej.

- Grupa docelowa 4: Osoby starsze

Cel szczegółowy: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz poprawa poziomu aktywności społecznej, kulturalnej, edukacyjnej, fizycznej (oraz w innych obszarach), a co za tym idzie poprawa zdrowia fizycznego i dobrostanu osób starszych.

- Grupa docelowa 5: Osoby z niepełnosprawnościami

Cel szczegółowy: Lepsza integracja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami oraz lepsza opieka nad osobami niesamodzielnymi.

- Grupa docelowa 6: Osoby bezdomne

Cel szczegółowy: Przeciwdziałanie bezdomności, ochrona życia i zdrowia osób bezdomnych oraz ich reintegracja społeczna.

- Grupa docelowa 7: Obcokrajowcy

Cel szczegółowy: Zwiększenie poziomu integracji cudzoziemców mających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wieluńskim na lata 2014-2021

Polityka społeczna, obejmująca w swym działaniu mieszkańców regionu wieluńskiego, określona została w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wieluńskim. Dokument opiera się na ukierunkowaniu działań w zakresie wspierania rodzin i uznaniu wartości z nią związanych jako podstawę życia społecznego. Za punkt wyjścia do określenia priorytetów obrano diagnozę stanu pomocy społecznej w powiecie wieluńskim. W strategii sformułowano wizję rozwoju („Poprawa warunków sprzyjających aktywizacji społecznej i zawodowej w latach 2014-2021 mieszkańców powiatu wieluńskiego zagrożonych wykluczeniem społecznym”) oraz misję powiatu („Powiat wieluński miejscem wyrównanych szans społecznych tworzenia warunków przeciwdziałania marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”). Po wnikliwej analizie sytuacji społecznej w powiecie wieluńskim i dokonaniu analizy SWOT wyodrębniono następujące najważniejsze cele strategiczne i operacyjne wymagające realizacji:

Cel strategiczny 1: Opieka nad dzieckiem i rodziną.

Cele operacyjne:

- 1.1. Wspieranie rodziny we właściwym pełnieniu jej funkcji;
- 1.2. Organizowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziny;
- 1.3. Pomoc w usamodzielnianiu się wychowanków pieczy zastępczej;
- 1.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i uzależnieniom.

Cel strategiczny 2: Poprawa zdolności osób z niepełnosprawnością i osób starszych do funkcjonowania w społeczeństwie i czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym.

Cele operacyjne:

- 2.1. Zwiększenie aktywności środowiska lokalnego w procesie pomocy osobom z niepełnosprawnością, osobom starszym i ich rodzinom;
- 2.2. Zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnością i osób starszych w różnych formach życia społecznego;
- 2.3. Ograniczenie skutków niepełnosprawności dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Cel strategiczny 3: Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia i ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego.

Cele operacyjne:

- 3.1. Łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacja lokalnego rynku pracy;

3.2 Wzrost kompetencji społecznych i zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia Rozwoju Gminy Ostrówek na lata 2016-2022

Strategia Rozwoju Gminy Ostrówek jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu lokalnego, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni gminy. W ramach strategii zdefiniowano wizję rozwoju: „Gmina Ostrówek miejscem równowagi pomiędzy rozwojem gospodarczym a odpoczynkiem i aktywnym spędzaniem czasu wolnego blisko natury” oraz misję: „Gmina przyjazna dla mieszkańców i każdego, kto chciałby tu mieszkać, pracować, inwestować i odpoczywać”. Osiągnięcie założonych wizji i misji jest możliwe poprzez ukierunkowanie działań na sferach stwarzających najwięcej możliwości na dynamiczny rozwój gminy. W dokumencie wyznaczono poniżej przedstawione kluczowe obszary oraz przyporządkowane im cele strategiczne:

Obszar Gospodarka i środowisko.

- I) Cel strategiczny 1.: Zrównoważony rozwój lokalnej przedsiębiorczości.
- II) Cel strategiczny 2.: Rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej.
- III) Cel strategiczny 3.: Ochrona środowiska naturalnego.

Obszar Dziedzictwo, turystyka i rekreacja.

- IV) Cel strategiczny 4.: Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej.

Obszar Społeczeństwo i usługi publiczne.

- V) Cel strategiczny 5.: Poprawa jakości życia mieszkańców.

Obszar Zarządzanie rozwojem gminy.

- VI) Cel strategiczny 6.: Doskonalenie zarządzania gminą.

3. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII

Ocena wdrożenia poprzednio realizowanej strategii stanowi punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy na następne lata. W jej ramach zostały wskazane m.in. trudności we wdrażaniu strategii, osiągnięcia w jej realizacji, przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować, a także te, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania.

Trudności we wdrażaniu strategii:

- niewystarczające środki finansowe z zasobów własnych gminy,

- brak lokali z możliwością przekształcenia w mieszkania socjalne lub schronienia dla ofiar przemocy.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii:

- dostosowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, np.: prace społecznie użyteczne,
- pomoc dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi,
- praca zespołu interdyscyplinarnego i komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- dofinansowanie dożywiania dzieci w szkołach.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania strategii:

- niezapewnienie dostępności do informacji o możliwościach podjęcia pracy,
- nieprowadzenie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia,
- niewdrożenie systemu pomocy osobom starszym poprzez świadczenie usług opiekuńczych,
- nieutworzenie i finansowanie działalności punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- wdrożenie usług opiekuńczych dla osób starszych,
- utworzenie lokali socjalnych i mieszkań chronionych.

Ogólna ocena realizacji założeń strategii:

Zespół dokonujący oceny realizacji założeń poprzedniej strategii, uwzględniając osiągnięcia, ograniczenia, zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych, mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, zaproponował ogólną ocenę realizacji strategii na poziomie 3, co oznacza, że częściowo wdrożono przyjęte założenia.

Krótkie uzasadnienie przyjętej oceny:

Brak własnych środków finansowych gminy na wdrożenie programów ujętych w strategii.

Działania ocenione najwyżej:

- Pomoc dla rodzin wielodzietnych, osób bezrobotnych i niepełnosprawnych.

Działania ocenione najniżej:

- Brak profesjonalnego wsparcia dla osób uzależnionych i ofiar przemocy domowej.

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Ostrówek to gmina wiejska położona w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, w obrębie północnej części powiatu wieluńskiego. Zajmuje obszar 101,38 km², co stanowi 10,93% powierzchni powiatu, i jest jedną z dziesięciu powiatowych jednostek terytorialnych. Obszar gminy graniczy od wschodu z gminami Konopnica i Osjaków, od południa z gminami Wieluń i Czarnożyły oraz od zachodu z gminą powiatu wieruszowskiego – Lututów, zaś od północy z gminą Złoczew w powiecie sieradzkim. Siedziba władz gminy znajduje się w Ostrówku.

W granicach gminy położonych jest 13 sołectw: wieś gminna Ostrówek oraz Bolków, Dębiec, Dymek, Janów, Milejów, Niemierzyn, Nietuszyna, Okalew, Rudlice, Skrzywno, Wielgie i Wola Rudlicka. Najliczniej zamieszkiwaną jednostką gminną jest sołectwo Skrzywno (755 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Dębiec (128 osób).

Na terenie gminy działa 18 organizacji pozarządowych, które zajmują się m.in. promowaniem tradycji regionu, krzewieniem kultury i sportu, integracją środowisk lokalnych. Wiejska gmina Ostrówek, pragnąc mieć wpływ na rozwój i promocję gminy, bierze udział w pracach i działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania „Ziemia Wieluńsko-Sieradzka”.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Ostrówek pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić ją bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Wskazując atuty gminy, wypełniający ankietę najczęściej wymieniali dogodny położenie geograficzne i komunikacyjne w pobliżu drogi ekspresowej S8. Duże znaczenie badani przywiązywali do dobrze rozwiniętej bazy sportowo-rekreacyjnej, a także odpowiedniego dostępu do sieci placówek oświatowych i opieki zdrowotnej. Wypełniający ankietę wspomnieli też o poczuciu bezpieczeństwa, wiejskim charakterze i niewielkiej liczbie mieszkańców gminy oraz programach pomocowych skierowanych do osób najuboższych.

Wśród wypowiedzi mieszkańców na temat słabych stron gminy najczęściej pojawiała się kwestia ograniczeń finansowych na rozwój i inwestycje, niewystarczający, w stosunku do potrzeb, budżet gminy oraz nieefektywne pozyskiwanie dotacji i subwencji. Za równie istotną kwestię ankietowani uznali brak miejsc pracy na terenie gminy. W tym kontekście respondenci zwracali uwagę na zbyt małą liczbę mogących dać zatrudnienie lokalnych zakładów pracy oraz ograniczone inwestycje i brak wsparcia dla przedsiębiorców mogących tworzyć nowe miejsca pracy. Za czynnik ograniczający rozwój ankietowani uznali także starzenie się społeczności lokalnej oraz niewielkie zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne. Według badanych duży problem stanowią również: brak dbałości o estetykę i porządek, niezaspokajająca potrzeb oferta kulturalno-rozrywkowa, niska klasa gruntów ornych na terenie gminy, a także potencjalne zagrożenia wynikające z uruchomienia odkrywki „Złoczew”.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej przyjazną dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano zwiększenie nakładów na inwestycje w infrastrukturę gminną (modernizacja dróg, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, budowa chodników i wytyczanie ścieżek rowerowych). Do istotnych kwestii respondenci zaliczyli też stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i pozyskanie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy. Wśród niezbędnych do realizacji działań wskazano również poprawę dostępu do oferty kulturalnej, rozszerzenie bazy sportowo-rekreacyjnej, rozwój i promocję agroturystyki oraz inwestycje w energetykę odnawialną.

Opinie mieszkańców – atuty gminy, ograniczenia i niezbędne do podjęcia działania mogące uczynić gminę bardziej przyjazną dla mieszkańców

atuty	ograniczenia utrudniające rozwój	niezbędne do podjęcia działania
<ul style="list-style-type: none"> – dogodne położenie geograficzne i komunikacyjne w pobliżu drogi ekspresowej S8 – dobrze rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna – odpowiedni dostęp do sieci placówek oświatowych i opieki zdrowotnej 	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczenia finansowe na rozwój i inwestycje – niewystarczający, w stosunku do potrzeb, budżet gminy – nieefektywne pozyskiwanie dotacji i subwencji – brak miejsc pracy na terenie gminy – mała liczba mogących 	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie nakładów na inwestycje w infrastrukturę gminną (modernizacja dróg, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, budowa chodników i wytyczanie ścieżek rowerowych) – stworzenie warunków

<ul style="list-style-type: none"> - wiejski charakter i niewielka liczba mieszkańców gminy - programy pomocowe skierowane do osób najuboższych 	<p>dać zatrudnienie lokalnych zakładów pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak wsparcia dla przedsiębiorców mogących tworzyć nowe miejsca pracy. - starzenie się społeczności lokalnej - niewielkie zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne - brak dbałości o estetykę i porządek, niezaspokajająca potrzeb oferta kulturalno-rozrywkowa - niska klasa gruntów ornych na terenie gminy, potencjalne zagrożenia wynikające z uruchomienia odkrywki „Złoczew”. 	<p>do rozwoju przedsiębiorczości i pozyskanie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępu do oferty kulturalnej - rozszerzenie bazy sportowo-rekreacyjnej - rozwój i promocja agroturystyki - inwestycje w energetykę odnawialną
---	---	--

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2019 r. gmina liczyła 4 498 osób, wśród których było 2 278 kobiet, które stanowiły 50,64% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 44 osoby na km². Analizując dane demograficzne, można stwierdzić, iż w latach 2017-2019 ogólna liczba mieszkańców gminy systematycznie malała. Jeśli chodzi o poszczególne grupy wiekowe, to warto zauważyć, że w rozpatrywanym okresie zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszała się, natomiast liczba najstarszych mieszkańców gminy z roku na rok wzrastała.

W latach 2017-2019 w każdym kolejnym roku analizy liczba urodzeń była niższa niż liczba zgonów, przyrost naturalny był więc wyrażony liczbą ujemną. Saldo migracji ludności gminy w analizowanym okresie systematycznie rosło i było w latach 2017-2019 stale ujemne. Szczegółowe dane dotyczące sytuacji demograficznej gminy przedstawiają poniższe tabele i wykresy.

Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	818	814	804
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 884	2 842	2 787
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	846	889	907
ogółem	4 548	4 545	4 498

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba urodzeń żywych	48	42	40
liczba zgonów	75	67	75
przyrost naturalny	-27	-25	-35

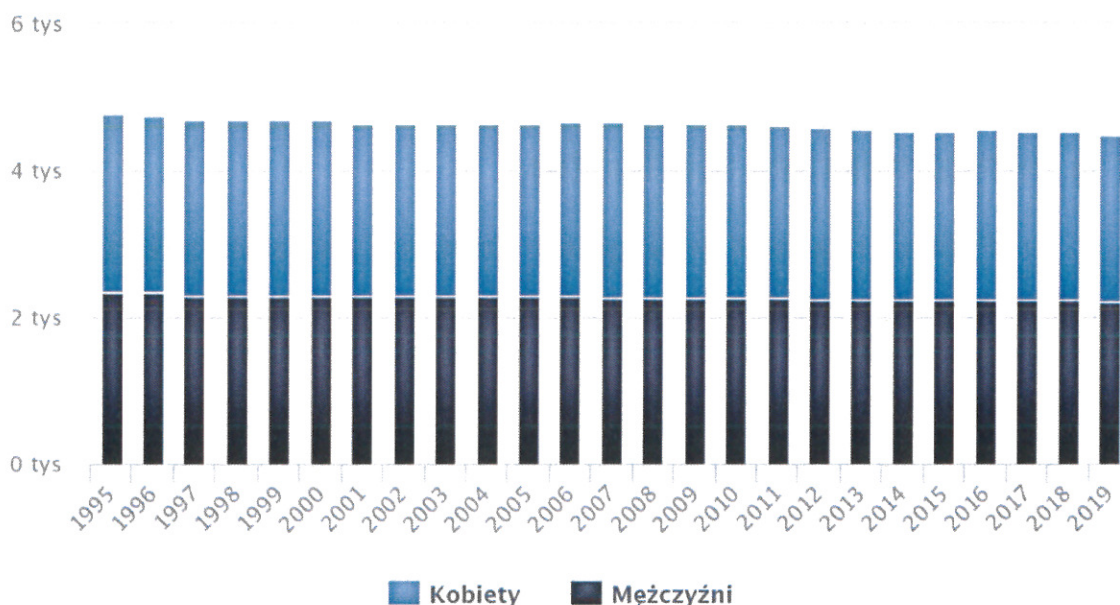
Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba zameldowanych osób spoza gminy	52	63	44
w tym z zagranicy	1	11	1
liczba osób wymeldowanych poza gminę	153	171	154
w tym za granicę	0	0	0
saldo migracji ogółem	-101	-108	-110

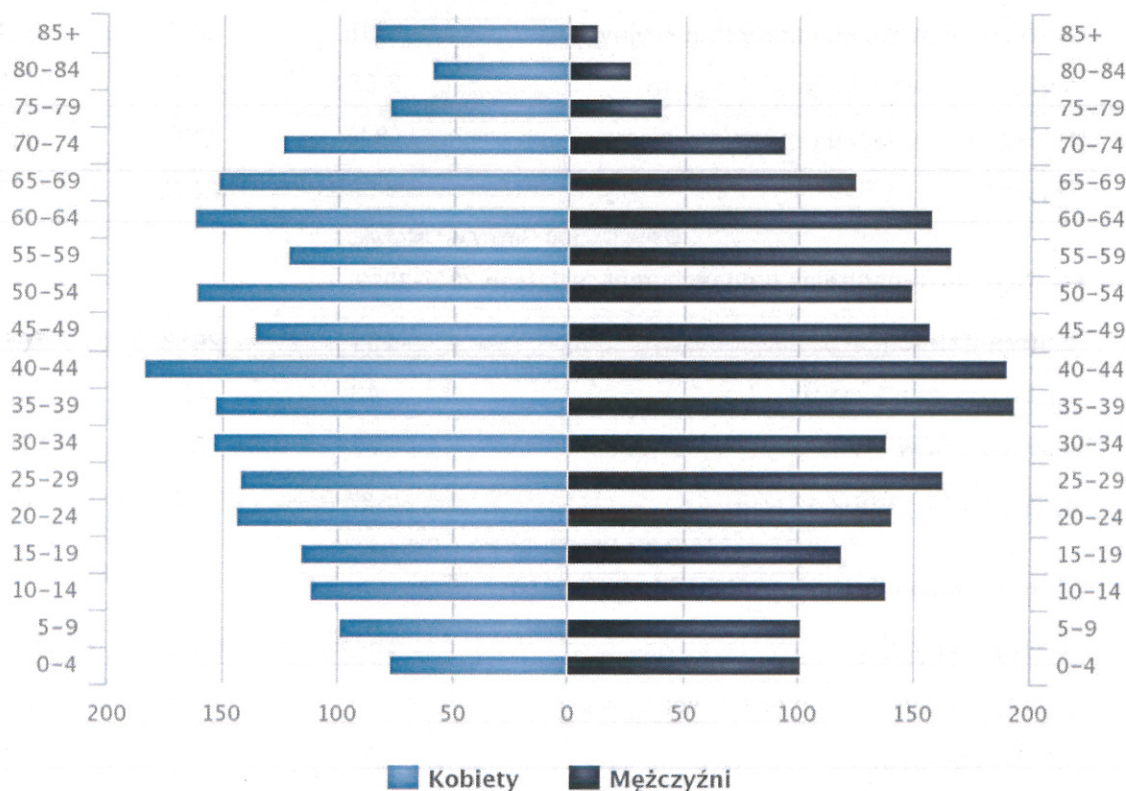
Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Wykres 1. Populacja gminy Ostrówek w latach 1995-2019

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 2. Piramida wieku mieszkańców gminy Ostrówek w 2019 r.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Dostrzegane zmiany demograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, wymagają kompleksowego podejścia do sytuacji poszczególnych grup mieszkańców, poznania ich potrzeb i oczekiwań, co umożliwi wypracowanie odpowiednich rozwiązań sprzyjających zarówno rozwojowi społecznemu, jak i gospodarczemu gminy.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom infrastruktury w gminie Ostrówek jest zróżnicowany i wymaga dalszego rozwoju oraz nakładów inwestycyjnych. Dość dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa, która zaopatruje w wodę blisko 88% mieszkańców. Z sieci kanalizacyjnej korzysta zaledwie 10% mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonuje 1 mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w miejscowości Rudlice. Gmina nie posiada dostępu do sieci gazowej. Poniżej zawarto szczegółowe dane na temat istniejącej infrastruktury technicznej.

Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2019 r.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	111,5
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	3 945
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	6,6
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	466
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	466
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	0
liczba przyłączy sieci gazowej	0
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	57,4
w tym długość dróg gminnych (w km)	40,0

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

W uzupełnieniu powyższych danych warto wymienić najważniejsze spośród inwestycji realizowanych w gminie w latach 2017-2019:

Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2017-2019

inwestycje
<ul style="list-style-type: none"> • budowa wodociągu Skrzywno – Sachalin; • przebudowa drogi powiatowej Skrzywno – Niemierzyn; • budowa dróg w miejscowościach Janów, Skrzywno – Zapowiednik (w kierunku Gromadzic), Okalew Podbór i Bolków; • budowa chodnika do Rudlic; • budowa oczyszczalni kolektorowej Rudlice – Bolków.

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

5.KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Gmina Ostrówek posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg komunikacji kołowej, odpowiadającej strukturze zagospodarowania przestrzennego wewnątrz gminy i jej powiązaniom zewnętrznym. Długość dróg publicznych w gminie wynosi ogółem 57,4 km (w tym drogi gminne 40,0 km). Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 45 (Złoczew – Wieluń – Opole) oraz droga wojewódzka nr 481 (Łask – Widawa – Widoradz Główny). W pobliżu gminy (na niewielkim odcinku na jej obszarze)

przebiega trasa o znaczeniu międzyregionalnym – droga ekspresowa S8, z najbliższym zjazdem w Złoczewie.

Usługi komunikacyjne na terenie gminy świadczy PKS Wieluń Sp. z o.o.

Gmina Ostrówek położona jest w odległości ok. 94 km od Łodzi (siedziby władz administracji państwowej i samorządowej województwa łódzkiego), ok. 15 km od Wielunia (siedziby władz powiatu wieluńskiego), ok. 35 km od Sieradza i ok. 77 km od Częstochowy.

6. GOSPODARKA

Gmina Ostrówek jest gminą o charakterze rolniczym. Na jej terenie nie funkcjonują duże podmioty gospodarcze czy przemysłowe. Poza dominującym sektorem niewielkich indywidualnych gospodarstw rolnych gmina rozwija także funkcje handlowo-usługowe. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy wynosi prawie 69%, zaś lasy stanowią 27% jej terenu. Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)	10 138
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	6 973
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	2 749
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	416

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Na terenie gminy przeważają gleby słabe, wytworzone z piasku luźnego. W ogólnej powierzchni gruntów ornych znaczący udział stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej, natomiast gleby klasy III i IV występują tylko we wschodniej i środkowej części gminy. Dominuje uprawa zbóż oraz ziemniaków, zaś na wschodnim obszarze rozwinęło się warzywnictwo i sadownictwo.

Na obszarze gminy występują zarówno eksploatowane jak i jeszcze nie wydobywane złoża surowców naturalnych – piasku i węgla brunatnego.

W latach 2017-2019 liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy rosła. Dane na temat aktywności gospodarczej mieszkańców gminy Ostrówek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba podmiotów gospodarczych	167	168	170

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Na koniec 2019 r. w ewidencji gminnej było zarejestrowanych 170 podmiotów gospodarczych. Według danych statystycznych GUS-u w 2019 r. najczęściej podmiotów gospodarczych w gminie prowadziło działalność w sferze handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw (88). Kolejnymi sferami widocznie wyróżniającymi się były budownictwo (49), działalność niesklasyfikowana (26) i przetwórstwo przemysłowe (24). W analizowanym okresie na terenie gminy powstała Spółka „Progress” Ostrówek, w której utworzono ok. 100 nowych miejsc pracy.

7. ZASOBY I DODATKI MIESZKANIOWE

W latach 2017-2019 gmina Ostrówek nie posiadała w swoich zasobach mieszkań komunalnych ani socjalnych. Jeśli chodzi o ogólną liczbę mieszkań, to w 2019 r. w gminie znajdowały się 1 473 lokale o łącznej powierzchni 133 687 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 90,76 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę wynosiła 29,80 m². Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie Ostrówek w latach 2017-2019 zawiera poniższa tabela.

Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba mieszkań	1 451	1 464	1 473
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	129 459	132 040	133 687
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	89,22	90,19	90,76
przeciętna pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	28,60	29,20	29,80

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna zwana dodatkiem mieszkaniowym. W gminie Ostrówek tej formy wsparcia udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W rozpatrywanym okresie dodatków mieszkaniowych w gminie Ostrówek nie przyznawano.

8. EDUKACJA I KULTURA

W gminie Ostrówek funkcjonuje 8 placówek oświatowo-wychowawczych, w tym 4 placówki wychowania przedszkolnego i 4 szkoły podstawowe. Dane na temat przedszkoli i szkół w gminie oraz podopiecznych i nauczycieli w nich zatrudnionych zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 11. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	4	122	11
w tym przedszkola	1	74	8
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	3	48	3

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Tabela 12. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2019/2020

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
szkoły podstawowe	4	341	62
szkoły ponadpodstawowe	–	–	–

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Tabela 13. Wykaz placówek przedszkolnych i oświatowych działających w gminie w roku szkolnym 2019/2020

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Publiczne Przedszkole w Ostrówku	Ostrówek 95, 98-311 Ostrówek
2.	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Janowie	Janów 40, 98-311 Ostrówek
3.	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Okalewie	Okalew 19, 98-311 Ostrówek
4.	Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Skrzynnie	Skrzynno 96, 98-311 Ostrówek
5.	Szkoła Podstawowa w Ostrówku	Ostrówek 95, 98-311 Ostrówek
6.	Szkoła Podstawowa w Janowie	Janów 40, 98-311 Ostrówek
7.	Szkoła Podstawowa w Okalewie	Okalew 19, 98-311 Ostrówek
8.	Szkoła Podstawowa w Skrzynnie	Skrzynno 96, 98-311 Ostrówek

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury i Sportu. Placówka zajmuje się propagowaniem kultury, organizowaniem imprez gminnych, promocją amatorskiego ruchu artystycznego, a także przyczynia

się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami. Pod patronatem GOUKiS działają: Ludowy Zespół Śpiewaczy „Ostrowiaczy”, Kapela Podwórkowa oraz Klub Seniora. W Ośrodku odbywa się szereg różnorodnych zajęć (np. artystyczne, wokalne, nauka gry na instrumentach, taneczne, zumba), organizowane są wycieczki i imprezy sportowe oraz warsztaty tematyczne.

W 2 wsiach sołeckich – Milejowo i Wielgie zlokalizowane są świetlice wiejskie pełniące funkcje lokalnych ośrodków kultury, będące miejscem wielu imprez kulturalnych, rekreacyjnych oraz zebrań wiejskich.

Istotnym animatorem życia kulturalnego jest Gminna Biblioteka Publiczna w Ostrówku oraz jej filia w Wielgiem. Główną funkcją placówek jest zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej. Biblioteka inicjuje także przedsięwzięcia służące promocji kultury, książki i czytelnictwa. Działania GOUKiS-u i biblioteki wzajemnie się uzupełniają, zachęcając mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym gminy.

Na terenie gminy corocznie organizowane są imprezy okolicznościowe, m.in.: ponadlokalne – Międzypowiatowy Przegląd Zespołów Śpiewaczych, Powiatowe Spotkania Zespołów Śpiewaczych w Skrzynnie i Powiatowe Spotkania Ludowe oraz Gala Piosenki Biesiadnej i Podwórkowej, spotkania integracyjne seniorów i kół gospodyń wiejskich, wieczory poezji, a także imprezy kulturalno-sportowe, pikniki rodzinne, koncerty, jak również uroczystości z okazji świąt państwowych. Dane na temat funkcjonujących w gminie placówek kultury przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 14. Placówki kultury w gminie w 2019 r.

typ placówki	liczba placówek	liczba pracowników
ośrodki kultury	1	2
świetlice	2	1
biblioteki i filie	1 + 1 filia	2

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Tabela 15. Wykaz placówek kultury w 2019 r.

lp.	nazwa placówki	adres placówki
1.	Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury i Sportu	Ostrówek 94, 98-311 Ostrówek
2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Ostrówku	
3.	Gminna Biblioteka Publiczna w Ostrówku filia Wielgie	Wielgie 27, 98-311 Ostrówek

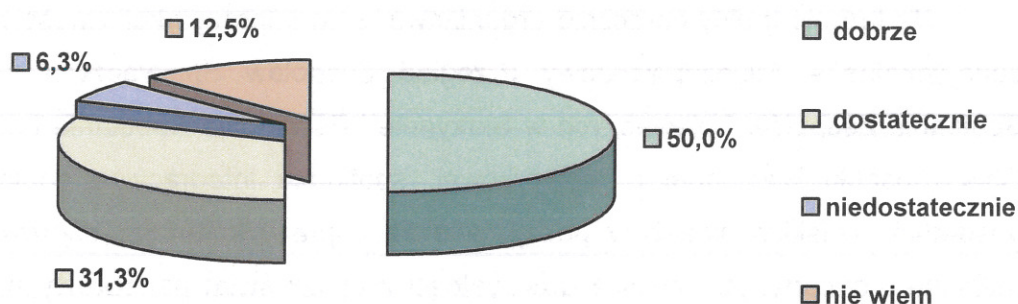
4.	Świetlica wiejska w Milejowie	Milejów, 98-311 Ostrówek
5.	Świetlica wiejska w Wielgim	Wielgie, 98-311 Ostrówek

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Dane pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym pozwoliły poznać opinie mieszkańców na temat oferty edukacyjnej, opieki przedszkolnej, opieki nad dziećmi do lat 3 i oferty kulturalnej w gminie.

Uczestnicy badania bardzo pozytywnie ocenili ofertę edukacyjną szkół w gminie. Według połowy respondentów jest ona dobra, a kolejne 31,3% ankietowanych przyznało, że jest dostateczna. Jednocześnie 6,3% badanych uznało ją za niedostateczną. Trudności z odniesieniem się do tej kwestii miało 12,5% pytanym. Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące oferty edukacyjnej.

Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

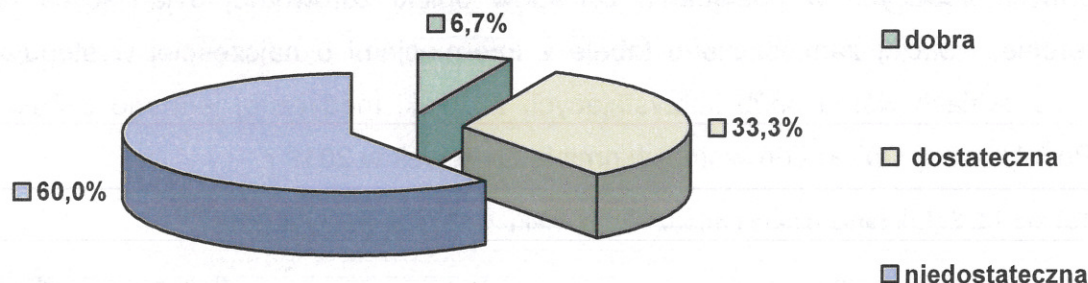
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jeśli chodzi o ofertę opieki przedszkolnej w gminie, to połowa respondentów stwierdziła, że zaspokaja ona potrzeby w tym zakresie. Odmienną opinię wyraziło 12,5% ankietowanych. Ponad 37% badanych nie było w stanie tej oferty ocenić.

Brak żłobka jest problemem dla połowy ankietowanych. Według 12,5% badanych oferta opieki nad dziećmi do lat 3 zaspokaja potrzeby mieszkańców. Wysoki odsetek (37,5%) respondentów nie potrafił wypowiedzieć się w tej kwestii.

Większość (60%) ankietowanych negatywnie oceniła obecną ofertę kulturalną w gminie. Przeciwnego zdania było 40% badanych. Rozkład odpowiedzi dotyczący atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w gminie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

9. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy Ostrówek w 2019 r. funkcjonowały 2 publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz działała 1 apteka. Dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 16. Zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2019 r.

liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	2
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	0
liczba prywatnych praktyk lekarskich	0
liczba aptek i punktów aptecznych	1

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Gmina Ostrówek charakteryzuje się niewystarczającym dostępem do specjalistycznych usług medycznych. W przypadku specjalistycznych porad lub zabiegów mieszkańcy muszą korzystać z usług medycznych w większych ośrodkach, jak np. Wieluń, Sieradz, Łódź.

Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 17. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie w 2019 r.

lp.	zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie, apteki	adres
1.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Ostrówku	Ostrówek 94, 98-311 Ostrówek
2.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Czarnożyłach Filia w Ostrówku	Ostrówek 115, 98-311 Ostrówek
3.	Apteka	Ostrówek 115, 98-311 Ostrówek

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej działających na jej terenie. Poniżej zamieszczono tabele z informacjami o najczęściej występujących schorzeniach wśród osób korzystających z opieki medycznej jednego z Zakładów Podstawowej Opieki Zdrowotnej w gminie Ostrówek w 2019 r.

Tabela 18. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2019 r.

rodzaj schorzenia	liczba przypadków
niedokrwistość	1
choroby tarczycy	5
otyłość	6
upośledzenie umysłowe	3
padaczka	4
zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	1
alergia – dychawica oskrzelowa	6
alergia pokarmowa	2
zniekształcenie kręgosłupa	8
choroby układu moczowego	1
wady rozwojowe układu nerwowego	1
wady rozwojowe inne	2
inne schorzenia wymagające opieki czynnej	11

Źródła danych: Sprawozdania MZ-11 o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej.

Wśród dzieci i młodzieży najczęściej diagnozowano niesklasyfikowane schorzenia wymagające opieki czynnej, zniekształcenia kręgosłupa oraz otyłość i alergię – dychawicę oskrzelową.

Co się natomiast tyczy dorosłej populacji w gminie, to u tych osób najczęściej diagnozowano w 2019 r. choroby układu krążenia oraz choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej. Nieco rzadziej były to cukrzyca i choroby tarczycy.

Tabela 19. Schorzenia pacjentów w wieku 19 i więcej lat korzystających z POZ w gminie w 2019 r.

rodzaj schorzenia	liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
gruźlica	1
nowotwory	23
choroby tarczycy	110
cukrzyca	154

otyłość	12
niedokrwistość	10
choroby obwodowego układu nerwowego	10
choroby układu krążenia	556
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	54
przewlekłe choroby układu trawiennego	65
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej	285

Źródła danych: Sprawozdania MZ-11 o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej.

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi jednego z Zakładów Podstawowej Opieki Zdrowotnej w gminie.

Tabela 20. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2019 r.

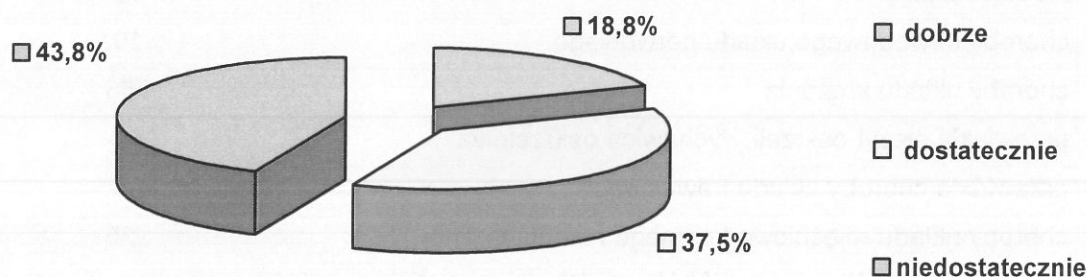
forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego (dzieci do lat 3)	63
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych (dzieci do 1. roku życia)	52
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	175
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	127

Źródła danych: Sprawozdania MZ-11 o działalności i pracujących w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej.

W 2019 r. w gminie Ostrówek w jednym z Zakładów Podstawowej Opieki Zdrowotnej poradami profilaktycznymi zostało objętych 63 dzieci do lat 3. Pielęgniarki i położne zrealizowały 52 wizyty profilaktyczne u dzieci do 1. roku życia. Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto natomiast 175 dzieci i młodzieży, w tym 127 osób zbadano zgodnie z programem badań profilaktycznych.

Szeroko pojęta tematyka ochrony zdrowia znalazła odzwierciedlenie w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania. Rozkład odpowiedzi na temat ocen mieszkańców odnoszących się do funkcjonowania ochrony zdrowia w gminie ilustruje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad połowa mieszkańców pozytywnie oceniła ofertę w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Zdaniem 37,5% ankietowanych jest ona dostateczna, a kolejne 18,8% respondentów stwierdziło, że jest ona dobra. Jednak 43,8% badanych uznało ją za niedostateczną.

10. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Ostrówek służą zarówno obiekty sportowo-rekreacyjne, jak i naturalne warunki oraz przyroda tego regionu. Na bazę służącą uprawianiu sportu i rekreacji w gminie składają się obiekty administrowane przez Gminy Ośrodek Upowszechniania Kultury i Sportu (m.in. 2 pełnowymiarowe, wielofunkcyjne boiska sportowe w Ostrówku i Skrzynnie, boisko do siatkówki w Okalewie, boisko sportowe oraz kompleks rekreacyjny z ekomuzeum i arboretum w Ostrówku), a także boiska sportowe i sale gimnastyczne w szkołach oraz siłownie zewnętrzne (w miejscowościach Wielgie, Wola Rudlicka, Niemierzyn, Ostrówek) i place zabaw. Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również działające na jej terenie uczniowskie kluby sportowe i stowarzyszenia: Uczniowski Klub Sportowy „UKS Ostrówek” oraz Klub sportowy UMKS „Ostrowia”.

Dane na temat obiektów sportowo-rekreacyjnych i klubów sportowych w gminie zawierają poniższe tabele.

Tabela 21. Sport i rekreacja w 2019 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty rekreacyjno-sportowe	4
kluby sportowe	2
w tym uczniowskie kluby sportowe	2

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Gmina Ostrówek zajmuje obszar na styku dwóch mezoregionów – Kotliny Szczercowskiej i Wysoczyzny Złoczewskiej stanowiących część makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej. Urozmaicone ukształtowanie terenu, kompleksy leśne oraz dolina rzeki Pysznej tworzą zróżnicowany krajobraz. Wschodnia część gminy położona jest w granicach Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.

Walory przyrodniczo-krajoznawcze gminy, wysoki stopień zalesienia oraz czystość i dobry stan naturalnego środowiska stanowią o potencjale turystycznym i rekreacyjnym gminy. Korzystne warunki sprzyjają rozwojowi różnych form rekreacji i turystyki, zwłaszcza ekoturystyki, agroturystyki i turystyki aktywnej. Przez obszar gminy biegnie szlak rowerowy Konopnica – Ostrówek – Skomlin dający miłośnikom wędrówek możliwość poznania wielu obiektów, a przede wszystkim piękna malowniczych krajobrazów.

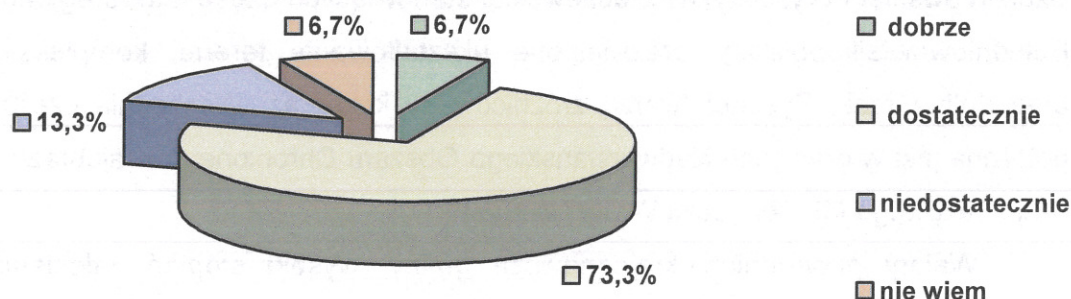
W Ostrówku oraz innych miejscowościach gminy można znaleźć ciekawe przykłady historii i kultury tego regionu, m.in.:

- zespół dworski z XIX w. z parkiem i stawami w Ostrówku,
- park z XIX w. w Wielgiem,
- dwór z II połowy XIX w. w Wielgiem,
- młyn wodny z 1909 r. w Kuźnicy,
- kaplica podworska z początku XX w. w Wielgiem,
- cmentarzysko kultury trzcinieckiej z 2. połowy I i początku II okresu epoki brązu złożone z 16 kurhanów w Okalewie,
- cmentarz ewangelicko-augsburski z przełomu XVIII i XIX w. w Ostrówku,
- osada ze schyłku neolitu i wczesnej epoki brązu w Okalewie.

Mimo znacznego potencjału turystycznego regionu baza noclegowa i gastronomiczna w gminie jest słabo rozwinięta. Na jej terenie funkcjonuje 1 gospodarstwo agroturystyczne – „Agrochatka” w Skrzynnie dysponujące 10 miejscami noclegowymi.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono mieszkańców gminy o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Na podstawie uzyskanych opinii można stwierdzić, iż większość mieszkańców docenia podejmowane w gminie działania na rzecz tworzenia, a następnie rozwijania oferty w zakresie sportu i rekreacji, a sama oferta została pozytywnie oceniona przez 80% badanych. Jednocześnie 13,3% ankietowanych tej opinii nie podziela. Zdania w tej kwestii nie przedstawiło 6,7% respondentów.

11. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według danych udostępnionych na potrzeby niniejszego dokumentu przez Komisariat Policji w Osjakowie, w 2019 r. na terenie gminy Ostrówek stwierdzono ogółem 51 przestępstw (o 20 więcej w porównaniu z 2018 r.). Do najczęściej popełnianych czynów karalnych należały: przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece – 16 przypadków (o 9 więcej w porównaniu z 2018 r.), przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji – 16 przypadków (o 8 więcej w porównaniu z 2018 r.), przestępstwa przeciwko mieniu – 10 przypadków (o 1 więcej w porównaniu z 2018 r.) oraz przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu – 9 przypadków (o 3 więcej w porównaniu z 2018 r.).

W latach 2018-2019 na terenie gminy nie odnotowano przypadków przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie.

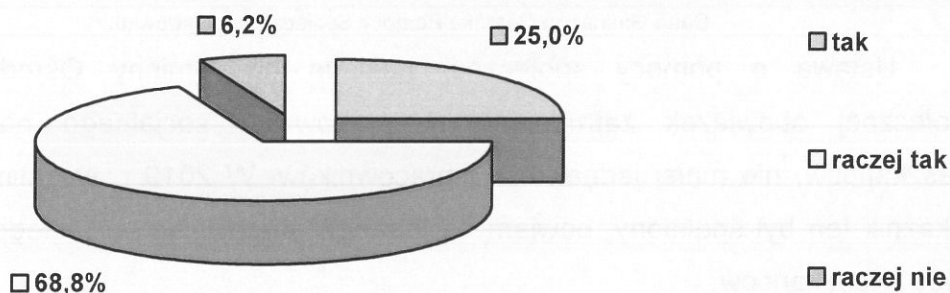
Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Osjakowie przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2017 r. policjanci wszczęli 5 takich procedur, w 2018 r. – 3, a w 2019 r. 6 procedur.

Według danych Sądu Rejonowego w Wieluniu I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w 2019 r. prowadzono wobec mieszkańców gminy następujące postępowania wykonawcze:

- 10 nadzorów kuratora nad osobami dorosłymi,
- 2 nadzory kuratora rodzinnego w sprawach opiekuńczych,
- 1 nadzór kuratora rodzinnego w sprawie alkoholowej.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Ostrówek pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość (93,8%) ankietowanych stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło tylko 6,2% badanych.

12. POMOC SPOŁECZNA

W zakres działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku wchodzi zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne zadania zlecone gminie i zadania własne gminy, tj. w szczególności w ramach ustaw o: świadczeniach rodzinnych, świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ochronie zdrowia psychicznego, Karcie Dużej Rodziny, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pomocy państwa w wychowaniu dzieci, pomocy osobom uprawnionym do alimentów czy prawo energetyczne.

Z końcem 2019 r. kadrę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiło 6 pracowników. Dane na temat stanu zatrudnienia w Ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 22. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r.

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	–
pracownicy socjalni	3	–
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	–	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	–
pozostali pracownicy	2	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2019 r. w gminie Ostrówek wskaźnik ten był spełniony, bowiem na jednego pracownika socjalnego przypadało 1 499 mieszkańców.

Tabela 23. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r.

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie			liczba osób	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe		1	–
	średnie kierunkowe		–	3
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	3
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej			1	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny			–	

osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny	-
---	---

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Z końcem 2019 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadał kierownik ośrodka, zaś pracownicy socjalni legitymowali się wykształceniem średnim kierunkowym. Dodatkowo kierownik GOPS-u posiadał ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, natomiast I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego posiadali wszyscy pracownicy socjalni. Ponadto 1 pracownik socjalny był zainteresowany podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Przepisy prawa dokładnie precyzują, kto i kiedy może skorzystać ze wsparcia udzielanego przez powołane do tego instytucje. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych w latach 2017-2019 w gminie Ostrówek na pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 24. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2017-2019

wielkość wydatków (w zł)	2017	2018	2019
ogółem	6 214 349,75	6 111 270,87	6 770 734,83
w tym na świadczenia pomocy społecznej	4 176 785,60	4 113 375,82	4 840 432,30
w tym na świadczenia rodzinne	2 037 564,15	1 997 895,05	1 930 302,53
na zadania własne gminy	733 344,45	777 039,45	836 807,69
na zadania zlecone gminie	5 481 005,30	5 334 231,42	5 933 927,14

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w analizowanym okresie ulegała wahaniom, osiągając najwyższy poziom w 2019 r. – 6 770 734,83 zł.

W wykonywaniu zadań z zakresu pomocy społecznej GOPS współdziałał z innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, ochroną zdrowia, Policją, Powiatowym Urzędem Pracy, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta wpływa na prawidłowe identyfikowanie zapotrzebowania na pomoc, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a co się z tym wiąże – pośrednio wpływa na trafność udzielanego wsparcia i właściwą dystrybucję środków.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2017-2019.

Tabela 25. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	219	205	201
liczba rodzin	129	119	134
liczba osób w rodzinach	391	343	386
udział liczby osób w rodzinach w ogólnej liczbie ludności gminy	8,60%	7,55%	8,58%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2017-2019 ulegała wahaniom (391 w 2017 r., 343 w 2018 r. i 386 w 2019 r.). Analogicznie wypadał udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy. Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w 2019 r.

Tabela 26. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.

wiek odbiorców	liczba osób
0-17 lat	0
18-25 lat	1
26-35 lat	36
36-45 lat	30
46-55 lat	19
56-65 lat	17
66 lat i więcej	7
razem	110

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Tabela 27. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób powyżej 18 lat, którym przyznano pomoc według decyzji administracyjnych
pracuje	44
pracuje dorywczo	12
nie pracuje	74
studiuje	–
uczy się	–

na rencie	13
na emeryturze	4
na zasiłku dla bezrobotnych	8
bezrobotny bez prawa do zasiłku	28

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez GOPS pomocą społeczną w 2019 r. wykazała, że największą grupę stanowiły osoby w wieku 26-35 lat. Jeśli zaś chodzi o aktywność zawodową dorosłych odbiorców pomocy społecznej, to najliczniejszą grupę stanowiły osoby niepracujące. Szczegółowe dane liczbowe dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
ubóstwo	45	6	2	154	27	6
bezdomność	0	0	0	0	0	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	6	5	12	32	26	68
bezrobocie	51	42	41	153	131	116
niepełnosprawność	31	39	39	58	86	81
długotrwała lub ciężka choroba	6	13	9	13	23	14
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	58	45	50	228	185	201
w tym rodziny niepełne	13	12	9	36	36	28
w tym rodziny wielodzietne	14	14	14	82	83	82
przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	0	2	0	0	2	0
narkomania	0	1	0	0	1	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	2	6	2	2
zdarzenie losowe	2	0	0	6	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	2	0	0	6	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

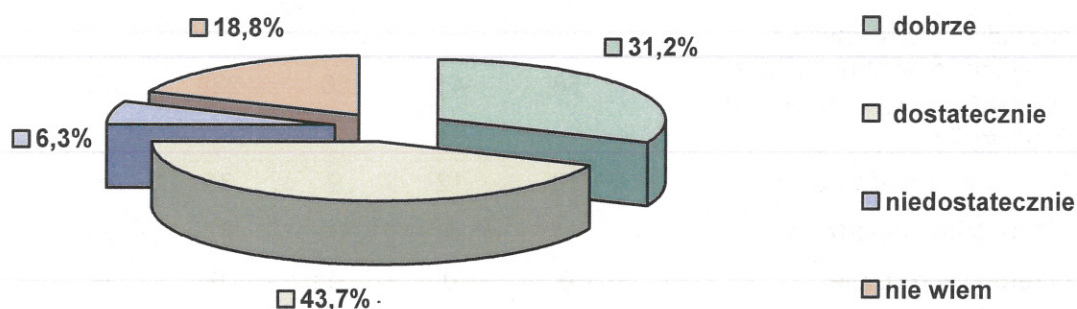
Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019 były bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia

gospodarstwa domowego oraz bezrobocie. W pierwszym przypadku liczba rodzin ulegała wahaniom na przestrzeni rozpatrywanego okresu, natomiast w przypadku bezrobocia nastąpił spadek liczby rodzin korzystających ze wsparcia z tego powodu. Istotnymi przyczynami udzielania mieszkańcom gminy wsparcia ze strony pomocy społecznej były niepełnosprawność i ubóstwo.

Liczba rodzin w przypadku niepełnosprawności utrzymywała się na zbliżonym poziomie w analizowanym okresie, natomiast w przypadku ubóstwa uległa w latach 2018-2019 znaczącemu spadkowi. Zauważalnymi powodami przyznawania wsparcia były: wahające się pod względem liczby rodzin długotrwała lub ciężka choroba oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

W badaniach ankietowych przeprowadzonych na potrzeby niniejszego opracowania poruszono kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu. Blisko trzy czwarte ankietowanych pozytywnie oceniło te działania. Zdaniem 43,7% badanych są one dostateczne, z kolei 31,2% ankietowanych przyznało, że są dobre. Tylko 6,3% uczestników badania stwierdziło, że są one niedostateczne. Problemy z jednoznaczną odpowiedzią na to pytanie miało 18,8% respondentów. Poniższy wykres zawiera rozkład odpowiedzi.

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Trudności rodzin, będące jednym z warunków udzielania świadczeń z pomocy społecznej, wpływały nie tylko na wysokość pomocy finansowej, ale także na formę udzielanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wsparcia. Dane liczbowe dotyczące różnych form wsparcia za lata 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2017-2019

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
pieniężna	83	82	70	80	79	67	215	204	161
rzeczowa	136	124	132	77	66	73	298	265	299
praca socjalna	X	X	X	14	12	16	26	20	29
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	6	5	6	X	X	X	X	X	X

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

W latach 2017-2019 na terenie gminy Ostrówek najczęściej rodzin korzystało ze wsparcia finansowego, głównie w postaci zasiłków, a w następnej kolejności z pomocy rzeczowej, która najczęściej świadczona jest w postaci posiłków, ubrań bądź sprzętów codziennego użytku. W znacznie mniejszym stopniu mieszkańcom przyznawano wsparcie w formie pracy socjalnej.

W przypadku pomocy finansowej liczba rodzin, którym przyznano pomoc, systematycznie spadała w trakcie rozpatrywanego okresu, natomiast zarówno w przypadku świadczeń rzeczowych jak i pracy socjalnej liczba rodzin wahała się.

Dodatkową formą pomocy jest kontrakt socjalny, czyli umowa zawarta przez pracownika socjalnego z rodziną lub osobą ubiegającą się o pomoc. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Kontrakt określa zobowiązania i uprawnienia obu stron, a do wykonywania pewnych działań w oznaczonym terminie zobowiązują się zarówno osoba korzystająca ze świadczeń, jak i pracownik socjalny. W latach 2017-2019 kontraktów socjalnych w gminie Ostrówek nie zawierano.

Istotnym wsparciem dla beneficjentów pomocy społecznej jest pomoc asystenta rodziny, który przydzielany jest rodzinie na podstawie wywiadu

środowiskowego, przeprowadzonego w danej rodzinie przez pracownika socjalnego, po otrzymaniu informacji o trudnościach rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (z uwzględnieniem takich problemów, jak brak pracy, nałogi czy inne trudności, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka). W 2019 r. 3 rodziny dysfunkcyjne, w których wychowywało się 15 dzieci, skorzystało z takiej formy pomocy. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystenta rodziny w gminie w latach 2017-2019.

Tabela 30. Asystenci rodziny w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	3	3	3
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	15	15	15
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	5 godz. w m-cu	5 godz. w m-cu	5 godz. w m-cu
koszty ponoszone przez gminę z tytułu zatrudnienia asystenta rodziny (w zł)	6 724,11	8 613,48	9 898,32

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów i liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 31. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	0	1	2
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	6	5	6

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Szczególną formą pomocy jest **Karta Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do 18. roku życia,
2. w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy,

3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje również wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Dane na temat Kart Dużej Rodziny w gminie Ostrówek zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 32. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba wydanych kart	84	26	129
liczba rodzin objętych wsparciem	21	5	84
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	54	18	36

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej GOPS w Ostrówku przyznawał mieszkańcom gminy **świadczenia rodzinne**. W latach 2017-2019 wielkość środków finansowych, jakie na ten cel przeznaczano, zmniejszała się z roku na rok, natomiast liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne ulegała wahaniom. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 33. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
łączna wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	1 775 083,95	1 743 336,85	1 674 156,77
liczba osób, którym przyznano świadczenie	699	675	1 047

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Dane szczegółowe obejmujące liczbę i rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w rozpatrywanym okresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2017-2019

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2017	2018	2019
zasiłek rodzinny	5 365	4 861	4 341
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	26	21	16
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	125	109	89
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	268	242	209
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia	143	152	168

i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego			
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	525	463	549
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	898	818	813
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	544	494	528
zasiłek pielęgnacyjny	1 816	1 818	1 746
świadczenie pielęgnacyjne	208	228	196
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	36	32	29
świadczenie rodzicielskie	96	125	99
dodatek dla opiekuna	243	199	191
specjalny zasiłek opiekuńczy	120	79	110
razem	10 413	9 641	9 084

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

W latach 2017-2019 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy zmniejszała się z roku na rok. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka.

Kolejność trzech najliczniej udzielanych dodatków do zasiłku rodzinnego była w latach 2017-2019 podobna: najczęściej przyznawano mieszkańcom dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Nieco niższa była liczba dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania dziecka oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Poza zasiłkiem rodzinnym najczęściej wypłacanym mieszkańcom gminy świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny, który przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki dla osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również **świadczenia wychowawcze**. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od 1.04.2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku realizował Program Rodzina 500+.

W 2019 r. w ramach Programu Rodzina 500+ wypłacono rodzinom z gminy świadczenia na łączną kwotę **3 805 507,40 zł**. W grudniu 2019 r. ustalone prawo do świadczenia miało 498 rodzin.

Szczególną formą wsparcia jest wypłacane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży świadczenie „**Za życiem**”. Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko **jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł**. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W analizowanym okresie w gminie Ostrówek takich świadczeń nie przyznawano.

W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku wypłacał świadczenie „**Dobry start**”, ustanowione Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” z dnia 30 maja 2018 r. (Dz. U. 2018. poz. 1061). Świadczenie w wysokości 300 złotych, bez względu na dochody, otrzymują jednorazowo rodziny na każde dziecko uczące się w szkole. Świadczenie „Dobry start” trafiło do 408 rodzin i objęło łącznie 605 dzieci, a wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 181 500,00 zł.

W ramach programu „**Pomoc państwa w zakresie dożywiania**” z pomocy skorzystało 136 dzieci i 25 osób dorosłych w 2017 r. oraz 124 dzieci i 32 osoby dorosłe w 2018 r., natomiast w ramach programu „**Posiłek w szkole i w domu**”, który zastąpił poprzednio realizowany program, pomoc otrzymało 125 dzieci i 20 osób dorosłych w 2019 r.

Istotną formę pomocy materialnej, świadczonej przez GOPS dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej, stanowią stypendia szkolne. W 2019 r. z tego rodzaju pomocy skorzystało 68 uczniów, wydatkowano na ten cel kwotę w wysokości 26 684,80 zł.

Ponadto GOPS – w ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020**, realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), udzielał pomocy rzeczowej w formie produktów spożywczych osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej. W 2019 r. do programu zakwalifikowano 295 osób (138 kobiet i 157 mężczyzn) spełniających kryteria. We

współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Sieradzu rozdysponowano nieodpłatnie 1 080 paczek żywnościowych o wartości 55 711,07 zł.

Poza powyżej przedstawionymi formami wsparcia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Wieluniu organizował prace społecznie użyteczne, będące formą aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W 2019 r. do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano 6 osób, koszt świadczeń wyniósł 6 752 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał także wsparcia w formie świadczenia alimentacyjnego, które przyznawane jest na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	41	39	37
liczba przyznanych świadczeń	425	398	348
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	148 480	139 770	133 850

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej i społecznej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Obok Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku na terenie gminy funkcjonują przedstawione w poniższej tabeli podmioty.

Tabela 36. Instytucje i jednostki działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2019 r.

nazwa instytucji	adres	liczba osób objętych wsparciem
Dom Pomocy Społecznej w Skrzynnie	Skrzynno 13, 98-311 Ostrówek	162 (oczekujący – 14 osób, czas oczekiwania – 3 miesiące)
Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrówku	Ostrówek 93, 98-311 Ostrówek	30

Rodziny zastępcze – 1	Ostrówek, 98-311 Ostrówek	–
Klub Seniora	Ostrówek 94, 98-311 Ostrówek	50

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku jest główną instytucją udzielającą wsparcia w gminie. Należy jednak zaznaczyć, że mieszkańcy gminy mogą korzystać z pomocy innych jednostek, które obejmują swoim wsparciem teren gminy. Wykaz tych jednostek wraz z informacją na temat osób objętych przez nie wsparciem w 2019 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2019 r.

lp.	nazwa instytucji	adres instytucji	liczba osób z gminy objętych wsparciem
1.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Śląska 23a, 98-300 Wieluń	–
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Śląska 23, 98-300 Wieluń,	–
3.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności		43
4.	Powiatowy Urząd Pracy w Wieluniu	ul. Sieradzka 56a, 98-300 Wieluń	106
5.	Sąd Rejonowy w Wieluniu	Plac Jagielloński 1, 98-300 Wieluń	–
6.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Szkoły Podstawowej i Gimnazjum dla Dzieci Upośledzonych „Infirmeria”	Gromadzice 49, 98-310 Czarnożyły	5
7.	Dom Pomocy Społecznej w Biskupicach	Biskupice 72, 98-200 Biskupice	1
8.	Dom Pomocy Społecznej w Sieradzu	ul. Armii Krajowej 34, 98-200 Sieradz	2

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wieluniu w roku szkolnym 2018/2019 realizowała w placówkach oświatowych na terenie gminy Ostrówek następujące projekty:

- warsztaty dla uczniów „Techniki sprawnego uczenia się” – Szkoła Podstawowa w Skrzynnie – 25 uczniów, Szkoła Podstawowa w Janowie – 22 uczniów, Szkoła Podstawowa w Okalewie – 35 uczniów;

- zajęcia dla rodziców „Poprawna komunikacja między rodzicem a dzieckiem” – Szkoła Podstawowa w Skrzynnie – 9 rodziców;
- zajęcia dla rodziców „Praca domowa – zadanie dziecka czy rodzica?” – Szkoła Podstawowa w Skrzynnie – 50 rodziców;
- zajęcia dla uczniów „Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym w relacjach rówieśniczych” – Szkoła Podstawowa w Skrzynnie – 19 uczniów;
- warsztaty dla uczniów „Poznaję siebie, świadomie wybieram” – Szkoła Podstawowa w Ostrówku – 12 uczniów;
- szkolenie „Dzieci potrzebują granic” – Szkoła Podstawowa w Janowie – 5 rodziców oraz dyrektor placówki.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu w odniesieniu do mieszkańców gminy realizuje zadania w zakresie pieczy zastępczej. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące działalności PCPR-u.

Tabela 38. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	b.d.	b.d.	b.d.
liczba dzieci z gminy adoptowanych	b.d.	b.d.	b.d.
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	3	3	3
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	3	3	3
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	2	2	2
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	1	1	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu.

13. SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

W 2019 r. na terenie gminy Ostrówek funkcjonowało 18 organizacji pozarządowych. Samorząd podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia organizacjom zadań własnych oraz wsparcia rzeczowego i lokalowego. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 39. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie w 2019 r.

Ip.	nazwa i adres organizacji	charakterystyka prowadzonych działań
1.	Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Gminy Ostrówek – Inicjatywa Społeczna”, Ostrówek 115, 98-311 Ostrówek	pomoc społeczna, działalność charytatywna, ochrona i promocja zdrowia, działania na rzecz osób niepełnosprawnych, aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy, działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych
2.	Stowarzyszenie dla osób potrzebujących pomocy „Razem”, Skrzynno 13, 98-311 Ostrówek	działanie na rzecz osób potrzebujących pomocy i wsparcia, organizowanie bezpłatnych warsztatów rękodzielniczych wzbogaconych o elementy edukacyjne
3.	Klub Sportowy UMKS „Ostrowia”, Ostrówek 165, 98-311 Ostrówek	piłkarski klub sportowy, klub młodzików piłki siatkowej i nożnej, promocja aktywności fizycznej, propagowanie zdrowego stylu życia
4.	Uczniowski Klub Sportowy „UKS Ostrówek”, Ostrówek 95, 98-311 Ostrówek	organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów; promocja aktywności fizycznej, propagowanie zdrowego stylu życia
5.	Ochotnicza Straż Pożarna Ostrówek, 98-311 Ostrówek	prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych, działanie na rzecz ochrony środowiska, czynne włączanie się w organizację imprez kulturalnych i sportowych
6.	Ochotnicza Straż Pożarna Skrzynno, 98-311 Ostrówek	
7.	Ochotnicza Straż Pożarna Dymek, 98-311 Ostrówek	
8.	Ochotnicza Straż Pożarna Okalew, 98-311 Ostrówek	
9.	Ochotnicza Straż Pożarna Nietuszyna, 98-311 Ostrówek	
10.	Ochotnicza Straż Pożarna Wola Rudlicka, 98-311 Ostrówek	
11.	Ochotnicza Straż Pożarna Wielgie, 98-311 Ostrówek	
12.	Ochotnicza Straż Pożarna Janów, 98-311 Ostrówek	
13.	Ochotnicza Straż Pożarna Niemierzyn, 98-311 Ostrówek	
14.	Koło Gospodyń Wiejskich w Niemierzynie, 98-311 Ostrówek	
15.	Koło Gospodyń Wiejskich w Nietuszynie, 98-311 Ostrówek	
16.	Koło Gospodyń Wiejskich w Okalewie, 98-311 Ostrówek	
17.	Koło Gospodyń Wiejskich w Wielgiem, 98-311 Ostrówek	
18.	Koło Gospodyń Wiejskich w Dymku, 98-311 Ostrówek	

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

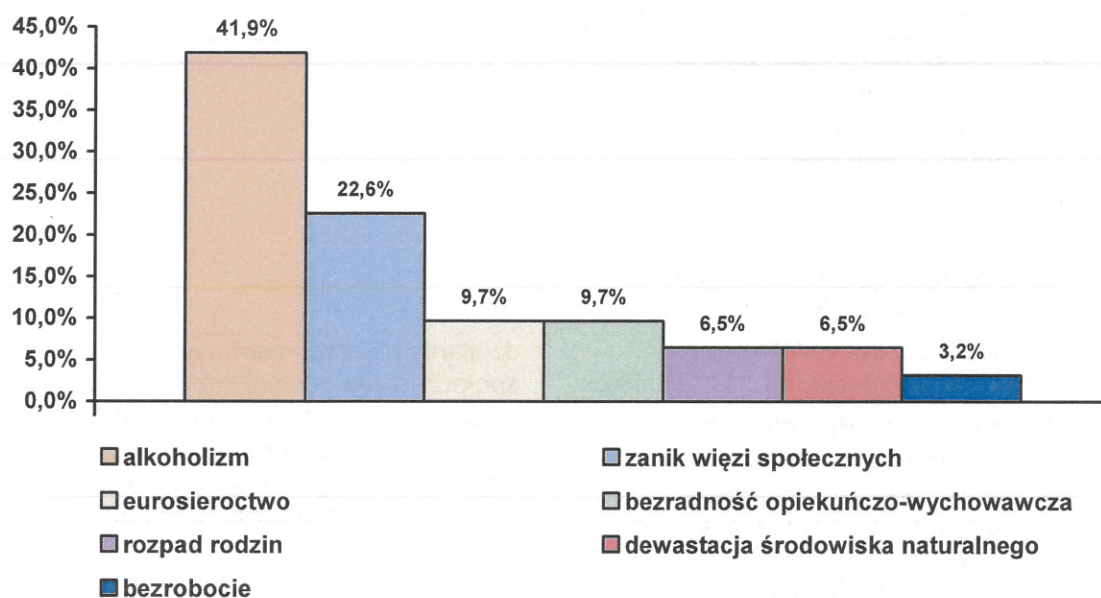
W 2019 r. w gminie Ostrówek funkcjonowała 1 parafia Kościoła rzymskokatolickiego – Parafia pw. Przenajświętszej Trójcy (Ostrówek 76, 98-311 Ostrówek). Parafia wchodzi w skład dekanatu osjakowskiego archidiecezji częstochowskiej.

14. PROBLEMY WSKAZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW I DIALOG SPOŁECZNY

Uczestników badania ankietowanego przeprowadzonego na potrzeby skonstruowania niniejszego dokumentu poproszono także o wskazanie problemów bądź niekorzystnych zjawisk, które są w gminie najbardziej widoczne. Pytanie miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Respondentów poproszono również o ocenę komunikacji z władzami samorządowymi i ocenę poziomu zadowolenia z faktu zamieszkiwania na terenie gminy.

Wśród problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali alkoholizm i zanik więzi społecznych. W dalszej kolejności wymieniali eurosieroctwo, bezradność opiekuńczo-wychowawczą oraz rozpad rodzin, a także dewastację środowiska naturalnego i bezrobocie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 9. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

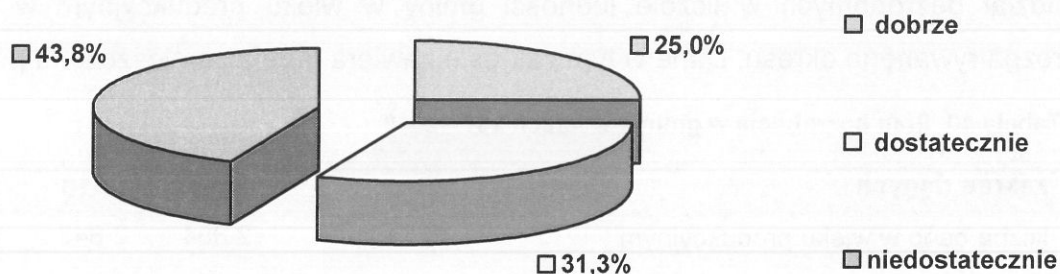
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania i inicjatywy, jakie należałoby podjąć w gminie, aby integrować

i aktywizować społeczność lokalną. Odpowiadając, ankietowani szczególnie nacisk położyli na konieczność organizowania imprez integracyjnych (pikników rodzinnych, festynów, koncertów) oraz wydarzeń kulturalnych i sportowych, podejmowania działań wspomagających rozwój społeczności lokalnej, lepszej promocji projektów realizowanych przez GOUKiS, a także stworzenia oferty zajęć dla wszystkich grup wiekowych. Wskazując działania, które mogłyby przyczynić się do łagodzenia bądź rozwiązywania problemów społecznych oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, uczestnicy badania wymieniali najczęściej organizowanie częstszych spotkań władz gminy z mieszkańcami, rozwój wolontariatu, szczególnie na rzecz osób starszych, poprawę komunikacji publicznej oraz tworzenie nowych miejsc pracy na lokalnym rynku, a także budowę boisk Orlik i chodników w sołectwach.

W sondażu poruszono także kwestię oceny komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

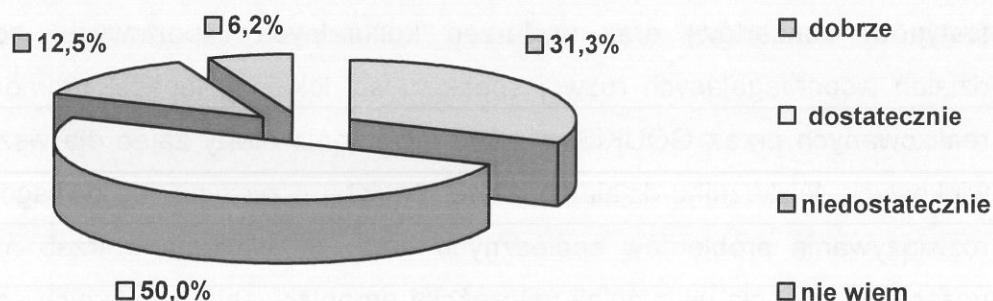

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad połowa mieszkańców gminy pozytywnie oceniła komunikację z władzami samorządowymi. Zdaniem 31,3% respondentów jest ona dostateczna, z kolei jedna czwarta ankietowanych przyznała, że jest ona dobra. Jednak 43,8% badanych uznało ją za niedostateczną.

Ankietowanych poproszono również o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że gmina Ostrówek jest dobrym miejscem do zamieszkania, bowiem w odpowiedzi na pytanie o ocenę poziomu zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy zdecydowana większość (81,3%) respondentów wyraziła opinię pozytywną. Przeciwnego zdania było 12,5% ankietowanych. Trudności z odpowiedzią na to pytanie miało 6,2% badanych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

15. BEZROBOCIE

Sytuacja na rynku pracy w gminie Ostrówek w latach 2017-2019 ulegała poprawie, bowiem z roku na rok malała liczba zarejestrowanych w urzędzie pracy osób bezrobotnych. Liczba kobiet, które w latach 2017-2019 stanowiły większość ogółu osób pozostających bez pracy, także malała. Analogicznie zmniejszał się udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w trakcie rozpatrywanego okresu. Dane w tym zakresie zawiera tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 40. Stan bezrobocia w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 884	2 842	2 787
liczba bezrobotnych w gminie ogółem	139	115	106
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	72	71	54
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	4,82%	4,05%	3,80%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2017-2019 w powiecie wieluńskim, województwie łódzkim i w kraju.

Tabela 41. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
stopa bezrobocia w powiecie wieluńskim	7,2%	6,5%	5,8%
stopa bezrobocia w województwie łódzkim	6,8%	6,1%	5,4%

stopa bezrobocia w kraju	6,6%	5,8%	5,2%
--------------------------	------	------	------

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu i Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2017-2019 powiat wieluński charakteryzował się wyższą w stosunku do województwa łódzkiego, jak i w stosunku do kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w województwie, powiecie, jak i w kraju poziom bezrobocia sukcesywnie malał w trakcie rozpatrywanego okresu.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2019 r. dla gminy Ostrówek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Bezrobotni w gminie na koniec 2019 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	16	9	56,3%
25-34 lata	30	19	63,3%
35-44 lata	23	15	65,2%
45-54 lata	26	10	38,5%
55-59 lat	7	1	14,3%
60 lat i więcej	4	x	x
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	13	4	30,8%
1-3 miesiące	15	7	46,7%
3-6 miesięcy	12	6	50,0%
6-12 miesięcy	14	2	14,3%
12-24 miesiące	14	10	71,4%
powyżej 24 miesięcy	38	25	65,8%
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	7	7	100,0%
policealne i średnie zawodowe	22	15	68,2%
średnie ogólnokształcące	12	5	41,7%
zasadnicze zawodowe	38	15	39,5%

gimnazjalne i niższe	27	12	44,4%
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	12	8	66,7%
do 1 roku	21	13	61,9%
1-5 lat	32	17	53,1%
5-10 lat	11	6	54,5%
10-20 lat	19	7	36,8%
20-30 lat	11	3	27,3%
30 lat i więcej	0	0	0,0%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu.

Na koniec 2019 r. wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata i 45-54 lata, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy oraz osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat. Najmniej bezrobotnych w 2019 r. było w następujących grupach: osób w wieku powyżej 60 lat, osób pozostających bez pracy od 3 do 6 miesięcy, osób z wykształceniem wyższym oraz osób ze stażem pracy powyżej 30 lat i od 20 do 30 lat.

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym, osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy, osób w wieku 35-44 lata i 25-34 lata oraz osób bez stażu pracy i ze stażem pracy do 1 roku.

Wśród ogółu bezrobotnych 97 osób (w tym 53 kobiety) znalazło się w szczególnej sytuacji na rynku pracy – 35 osób (21 k.) było w wieku do 30. roku życia, w tym 16 osób (9 k.) do 25. roku życia, 67 osób (40 k.) było długotrwale bezrobotnych, 27 osób (7 k.) było w wieku powyżej 50 lat, 25 osób (23 k.) posiadało co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, 1 osoba była niepełnosprawna.

Tabela 43. Bezrobotni w gminie na koniec 2019 r. według wybranych rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy

rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy	liczba bezrobotnych	liczba ofert pracy
rolnictwo, łowiectwo, rybactwo	1	0
przetwórstwo przemysłowe	34	0
budownictwo	2	0

handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	13	3
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5	1
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1	0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11	2
edukacja	3	3
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1	4
pozostała działalność usługowa	4	0
działalność niezidentyfikowana	18	0

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu.

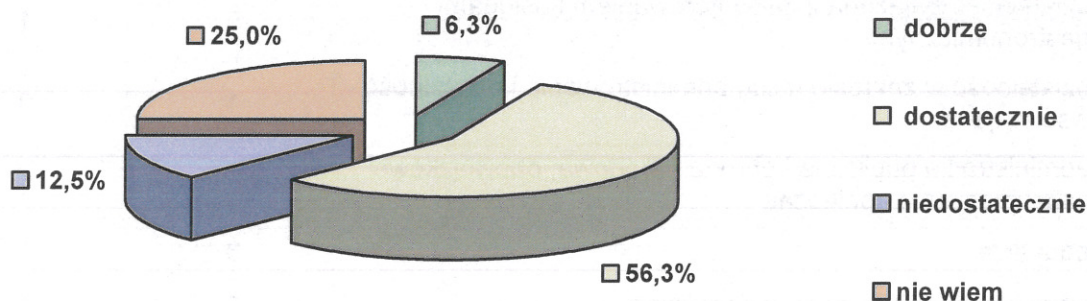
Na koniec 2019 r. wśród bezrobotnych w gminie dominowały osoby, dla których ostatnimi miejscami pracy były podmioty gospodarcze funkcjonujące w takich działach, jak: przetwórstwo przemysłowe (34 osoby), działalność niezidentyfikowana (18 osób) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli (13 osób).

Najwięcej ofert pracy dla osób bezrobotnych na koniec 2019 r. dostępnych było w sektorze opieki zdrowotnej (4 oferty), handlu hurtowego i detalicznego oraz edukacji (po 3 oferty).

W gminie Ostrówek bezrobocie było drugim, biorąc pod uwagę liczbę rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej. W ostatnich latach jego poziom sukcesywnie spadał, ale skutki wyższego poziomu tego zjawiska w latach wcześniejszych są nadal odczuwane w rodzinach, szczególnie tych najuboższych, gdzie pojawiły się uzależnienia, konflikty, problemy wychowawcze. Zjawiska te, występujące długotrwale, prowadzą do ich rozpadu, a niektórzy członkowie takich rodzin zmuszeni są szukać pomocy w wyspecjalizowanych instytucjach.

Uczestników przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Działania realizowane w gminie w zakresie przeciwdziałania bezrobociu zostały uznane za dostateczne przez 56,3% badanych, a kolejne 6,3% ankietowanych przyznało, że są one dobre. Jednocześnie 12,5% pytanym stwierdziło, że są one niedostateczne. Jedna czwarta respondentów nie potrafiła tych działań ocenić.

16. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność to zjawisko społeczne polegające na braku domu lub miejsca stałego pobytu gwarantującego jednostce lub rodzinie poczucie bezpieczeństwa, zapewniającego schronienie przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zaspokojenie podstawowych potrzeb na poziomie uznawanym w danym społeczeństwie za wystarczający. Natura bezdomności wyklucza zamkniętą i jednoznaczną klasyfikację jej przyczyn, ponieważ doprowadza do niej cały zespół nakładających się na siebie sił sprawczych, zespół postaw, zachowań determinowanych predyspozycjami osobowościowymi, którym sprzyjają sytuacje społeczne i sposób funkcjonowania służb socjalnych.

W latach 2017-2019 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku nie przyznawał pomocy z powodu bezdomności.

17. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 41 nakłada na samorządy lokalne szereg zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób

uzależnionych od alkoholu. Na sfinansowanie realizacji tych zadań zapewniono dodatkowe środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Poniższa tabela prezentuje dane na temat wielkości środków uzyskanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Ostrówek.

Tabela 44. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2017-2019

rodzaj	wartość w zł		
	2017	2018	2019
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	58 863,54	46 203,32	48 691,82

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

W latach 2017-2019 wysokość kwot uzyskiwanych z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Ostrówek ulegała wahaniom (58 863,54 w 2017 r., 46 203,32 w 2018 r., 48 691,82 w 2019 r.).

Tabela 45. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2017-2019 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

wielkość wydatków (w zł)	2017	2018	2019
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	22 841,51	20 588,29	17 781,32
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	700,00	992,70	1 500,00
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0
razem	23 541,51	21 580,99	19 581,32

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

W latach 2017-2019 wysokość kwot przeznaczanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w gminie Ostrówek zmniejszała się z roku na rok.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Ostrówku przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 46. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	3	3	4

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrówku.

Tabela 47. Działalność GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	6	1	1
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	2	1	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrówku.

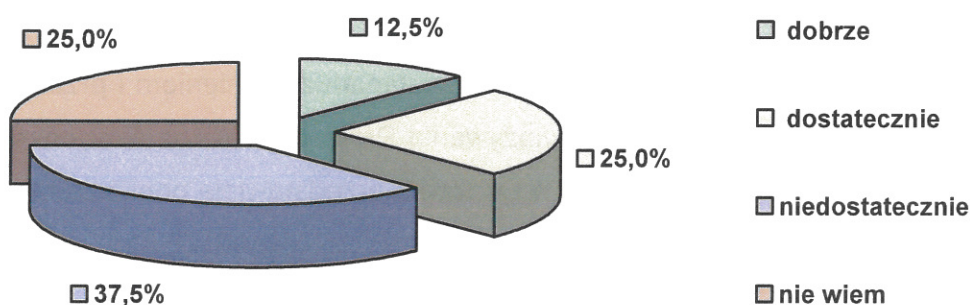
Tabela 48. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrówku.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to w analizowanym okresie GKRPA nie kontaktowała się z osobami dotkniętymi tym problemem, nie składano także zawiadomień do prokuratury o przestępstwie przeciwko sprawcom przemocy w rodzinie.

O ocenę działań, jakie prowadzone są w gminie w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, zapytano w badaniu ankietowym mieszkańców. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ujęto w wykresie zamieszczonym poniżej.

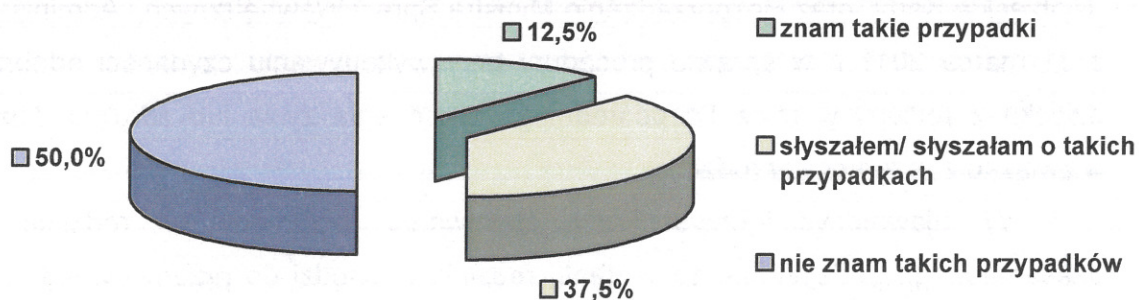
Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym

Działania przeciwdziałające uzależnieniom pozytywnie oceniło 37,5% badanych. Jednocześnie taki sam odsetek (37,5%) respondentów wyraził odmienną opinię. Zdania w tej sprawie nie przedstawiła jedna czwarta ankietowanych.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym mieszkańcy odnieśli się także do styczności pośredniej lub bezpośredniej z osobami doświadczającymi lub stosującymi przemoc. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

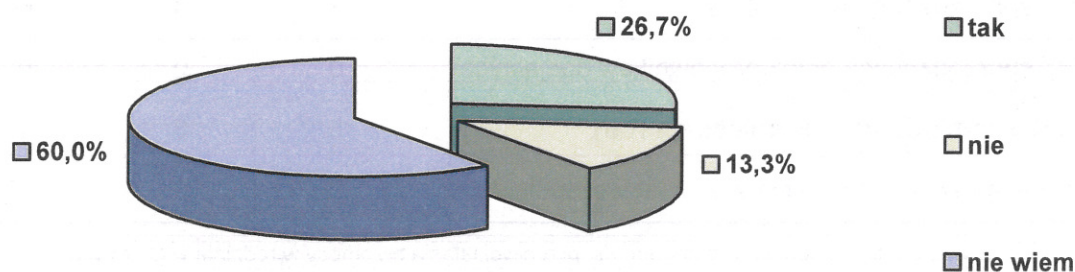

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem 50% respondentów twierdzi, iż zna lub słyszało o przypadkach stosowania przemocy w rodzinie. Jednocześnie połowa ankietowanych odpowiedziała, że takich przypadków nie zna.

Oceniając ryzyko nasilania się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy, 18,8% badanych odpowiedziało twierdząco. Według 6,2% ankietowanych takie ryzyko nie istnieje. Wysoki odsetek (75%) respondentów wskazało na odpowiedź „nie wiem”, co może świadczyć o braku świadomości części badanej społeczności co do zagrożenia tym zjawiskiem.

Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy w rodzinie powinno opierać się na ścisłej współpracy wszystkich powołanych do tego instytucji i organizacji. Konieczne jest dokładne rozpoznanie danego problemu i okoliczności jego występowania oraz zapewnienie ciągłości działań podejmowanych wcześniej, jak choćby w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego.

Przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień i przemocy w rodzinie umożliwiają i normują odpowiednie akty prawne, a do podstawowych w tym zakresie należy Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 marca 2011 r. w sprawie procedury przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy w rodzinie lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli GOPS-u, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, GKRPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Dane dotyczące funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrówku prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 49. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	9	9	9
liczba spotkań ZI w ciągu roku	8	6	4
liczba spotkań grup roboczych	8	6	6
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	5	3	6
w tym sporządzone przez Policję	5	3	6
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	0	0	0
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	5	3	4
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	0	0	2

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ostrówku.

Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcie z powodu alkoholizmu było niewielkie i dotyczyło 2 rodzin (2 osoby w rodzinach) w 2018 r., podobnie pomocy z powodu narkomanii udzielono tylko 1 osobie w 2018 r. W rozpatrywanym okresie wsparcia ze względu na przemoc w rodzinie nie przyznawano.

Ponadto w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, jak również Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w placówkach oświatowych realizowane były liczne przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie kampanii, programów („Stop uzależnieniom! Razem wygramy zdrowie”), wykładów, spotkań ze specjalistami, mitingów („Brak nudy – brak uzależnień”), warsztatów („Odlot – dokąd”), spektakli i pogadanek oraz konkursów plastycznych („Zdrowy styl życia”), akcji społecznych i charytatywnych, imprez sportowych, artystycznych i okolicznościowych. Dofinansowano wycieczki do Niechorza i Tenczyna oraz materiały edukacyjno-informacyjne.

18. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć oraz odniesieniu się do występujących barier równości płci. W latach 2017-2019 w gminie Ostrówek struktura ludności pod względem płci była stabilna; stale nieco więcej niż połowę mieszkańców stanowiły kobiety. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 50. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba ludności gminy ogółem	4 548	4 545	4 498
liczba kobiet	2 325	2 309	2 278
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	51,12%	50,80%	50,64%

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu w latach 2017-2019 kobiety stanowiły ponad połowę ogółu osób bezrobotnych w gminie.

Tabela 51. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba bezrobotnych ogółem	139	115	106
liczba bezrobotnych kobiet	72	71	54
udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych	51,80%	61,74%	50,94%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu.

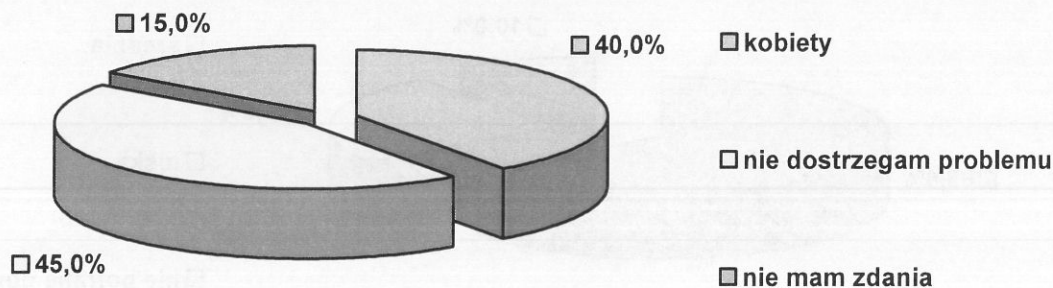
Analiza struktury bezrobocia w gminie pod względem płci wykazała, że kobiety przeważały wśród osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym, osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy i powyżej 24 miesięcy oraz osób bez stażu pracy i ze stażem pracy do 1 roku, od 5 do 10 lat oraz od 1 roku do 5 lat, a także osób w wieku 35-44 lata, 25-34 lata i 18-24 lata.

Może to wskazywać na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy, co jednocześnie implikuje konieczność działań sprzyjających aktywizacji zawodowej kobiet, a w działaniach tych należy uwzględnić szeroki zakres rozwiązań ułatwiających kobietom godzenie pracy zawodowej i życia rodzinnego.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie Ostrówek przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć. Do analizy przedłożono w sumie 20 ankiet wypełnionych przez mieszkańców gminy, którzy zdecydowali się wziąć udział w badaniu.

Zasada równości szans płci ma ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując im taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów. Uwzględniając powyższe, pytano respondentów, kto, ich zdaniem, jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans. Rozkład uzyskanych odpowiedzi zawarto w wykresie zamieszczonym poniżej.

Wykres 16. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

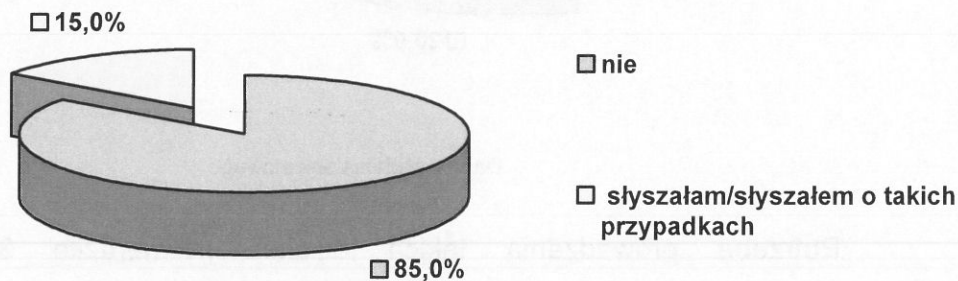

Dane z badania ankietowego.

Problemu zawartego w pytaniu nie dostrzega 45% respondentów. Zdaniem 40% ankietowanych bardziej zagrożone dyskryminacją ze względu na płeć są kobiety. Opinii w tej sprawie nie wyraziło 15% pytanych. Nikt z uczestników badania nie odpowiedział, że są to mężczyźni.

Badanie ankietowe pozwoliło również poznać wiedzę biorących w nim udział respondentów na temat problematyki równości szans kobiet i mężczyzn w ich lokalnym środowisku. Zdecydowana większość (85%) spośród pytanych mieszkańców odpowiedziała, że nie spotkała się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. Jednocześnie 15% badanych stwierdziło, iż słyszało o przypadkach dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. Nikt z respondentów nie przyznał, że zna takie przypadki. Uzyskane odpowiedzi ilustruje poniżej zamieszczony wykres.

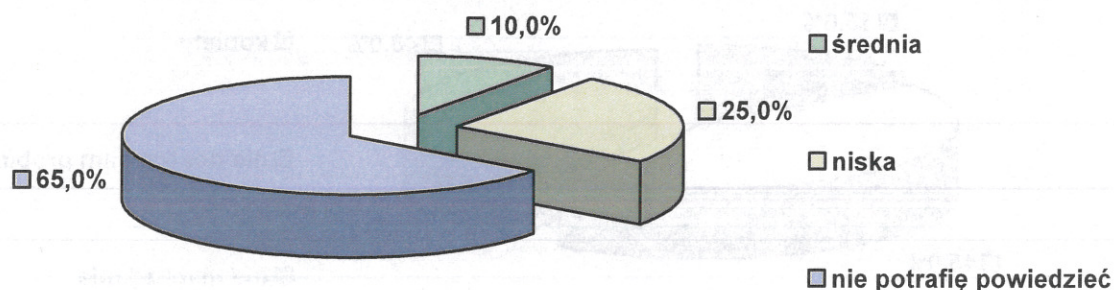
Wykres 17. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?

Dane z badania ankietowego

Do uczestników badania skierowano też pytanie dotyczące określenia skali problemu nierówności płci w gminie. Poniższy wykres zawiera rozkład odpowiedzi.

Wykres 18. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?

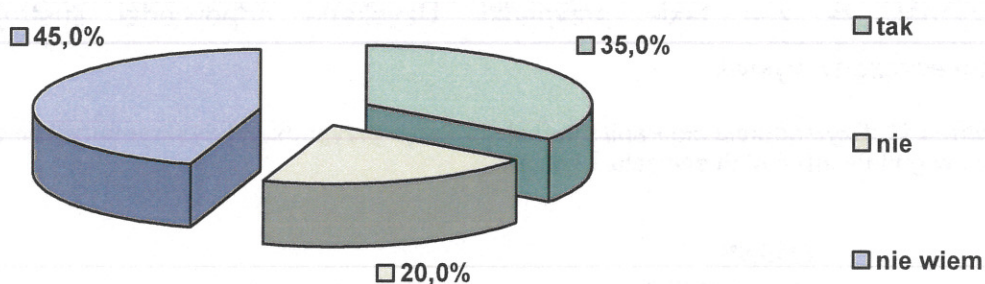

Dane z badania ankietowego

Według jednej czwartej badanych skala problemu nierówności płci na terenie gminy jest niska, a kolejne 10% respondentów przyznało, że jest ona średnia. Wysoki odsetek (65%) ankietowanych nie wyraził opinii w tej kwestii.

Uczestnicy badania udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące potrzeby podejmowania działań na rzecz równości kobiet i mężczyzn oraz mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji płciowej. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje zamieszczony poniżej wykres.

Wykres 19. Czy wg Pani/Pana powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Potrzebę prowadzenia takich działań potwierdziło 35% badanych. Jednocześnie 20% ankietowanych uznało podejmowanie takich działań za bezzasadne. Tak sformułowanej kwestii nie potrafiło rozstrzygnąć 45% respondentów.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn przeciwdziałające dyskryminacji

ze względu na płeć. Respondenci najczęściej wskazywali rynek pracy (18,7%), życie rodzinne (15,6%) oraz awans zawodowy, płace i udział we władzach samorządowych (po 12,5%), a także działalność społeczną, edukację i ochronę zdrowia (po 9,4%). Odpowiadając na pytanie o konkretne działania, jakie należy podejmować na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, ankietowani zwrócili uwagę na potrzebę podnoszenia świadomości społecznej w tym zakresie oraz organizowania wykładów rozszerzających wiedzę w tej kwestii.

Z udzielonych wypowiedzi ankietowanych wynika, że znaczna ich część dostrzega problemy nierówności szans oraz dyskryminacji płciowej i identyfikuje je nie tylko w obszarze zatrudnienia, a 35% respondentów potrafiło ocenić także skalę tego problemu. Jednocześnie daje się zauważyć znaczny odsetek respondentów, którzy wybierali odpowiedź „nie mam zdania” czy „nie potrafię powiedzieć”. Dowodzi to stosunkowo niewielkiej znajomości tych problemów, a co za tym idzie, także skutków, jakie powyższe problemy wywołują w funkcjonowaniu społeczności lokalnej. Zmiana tego stanu rzeczy z pewnością wymaga wyraźniejszej obecności tej tematyki w sferze publicznej.

19. SYTUACJA DZIECKA

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 4 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Ostrówku (liczba uczniów: 160, liczba nauczycieli: 23),
- Szkoła Podstawowa w Janowie (liczba uczniów: 71, liczba nauczycieli: 11),
- Szkoła Podstawowa w Okalewie (liczba uczniów: 47, liczba nauczycieli: 16),
- Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Skrzynnie (liczba uczniów: 87, liczba nauczycieli: 17).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie placówki zatrudniają pedagoga, zaś z porad logopedy mogą skorzystać uczniowie 3 szkół. Ani jedna placówka nie zatrudnia doradcy zawodowego, psychologa i pielęgniarki. Uczniowie 2 szkół mają dostęp do sali gimnastycznej, z boiska sportowego mogą korzystać uczniowie także 2 szkół, zaś dostęp do Internetu zapewniają wszystkie placówki. W ani jednej z nich nie funkcjonują klasy integracyjne. Dożywianie uczniów prowadzą wszystkie szkoły z terenu gminy, bezpłatne posiłki spożywało w sumie 80 dzieci. Wszystkie szkoły zapewniają opiekę w ramach zajęć świetlicowych, a 3 z nich organizują nauczanie indywidualne. Placówki oświatowe oferują zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wymieniono wśród nich zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, a także zajęcia rozwijające uzdolnienia.

Zajęcia dodatkowe proponowane w szkołach

Wszystkie placówki oświatowe z terenu gminy mają w swojej ofercie zajęcia dodatkowe. Znalazły się wśród nich rozliczne koła rozwijające zainteresowania i predyspozycje uczniów: koła przedmiotowe, językowe, techniczne, matematyczne, sportowe (SKS), plastyczne oraz zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

Uczestnicy badania stwierdzali występowanie zjawisk patologicznych i negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i patologii w otoczeniu domowym uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich lat. Uzyskane na podstawie analizy ankiet informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 52. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2019/2020

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność poszczególnych zjawisk		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	1	3	3
sięganie po alkohol	–	–	4
sięganie po narkotyki	–	–	4
niszczenie mienia szkolnego	–	–	4
kradzieże na terenie szkoły	1	2	3
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	1	2	3
udział w grupach negatywnych	–	–	4
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	2	11	2
autoagresja	1	1	3
ucieczki z domu	–	–	4
przestępczość ujawniona	–	–	4
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	1	1	3

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 53. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2019/2020

dysfunkcje i patologie rodziny	liczba ujawnionych przypadków
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	3
zaniedbanie	–
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	1
przemoc w rodzinie	–
wykorzystywanie seksualne dzieci	–
przestępczość	–

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów stwierdzono 11 przypadków agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 3 przypadki palenia papierosów, po 2 przypadki kradzieży na terenie szkoły i dyskryminacji w grupie rówieśniczej oraz po 1 przypadku

wymagającym nadzoru kuratora sądowego i autoagresji. Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów stwierdzono 3 przypadki bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz 1 przypadek uzależnienia.

Przedstawiciele trzech z badanych placówek nie zauważyli wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat, natomiast jeden respondent taki wzrost zauważył.

Jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach uczniów, to w opinii przedstawicieli trzech badanych placówek taki wzrost w ciągu ostatnich trzech lat nie nastąpił, zaś jeden z ankietowanych nie odniósł się do tej kwestii.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów przybiera różne formy i została oceniona pozytywnie przez wszystkich uczestników badania.

Współpraca placówek oświatowych z instytucjami i organizacjami jest zdaniem przedstawicieli szkół zadowolająca. Do podmiotów, z którymi szkoły najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminną Bibliotekę Publiczną, Policję, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Sanepid, Caritas, WOŚP, koła gospodyń wiejskich, OSP, Dom Pomocy Społecznej w Skrzynnie, Dom Seniora w Wieluniu, Fundację „Bezpieczna droga”, Mobilne Centrum Informacji Zawodowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieluniu, Muzeum Ziemi Wieluńskiej, Bibliotekę Pedagogiczną w Wieluniu i Państwową Straż Pożarną.

Pomoc, jaką szkoły oferują dzieciom z rodzin ubogich, polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów. Ponadto dzieci z rodzin ubogich mogą liczyć na stypendia, dofinansowanie do wycieczek, kolonii i imprez szkolnych, zwolnienie z opłat i składek oraz wsparcie rzeczowe. Placówki aktywnie uczestniczą także w ogólnopolskich akcjach charytatywnych, np. „Szlachetna paczka”, „I Ty możesz zostać świętym Mikołajem” oraz organizują zbiórki żywności i odzieży.

Pomoc, jaką szkoły oferują dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie, przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami, psychologami, terapeutami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Dzieci

mogą również korzystać z indywidualnych porad i wsparcia pedagogów szkolnych oraz wychowawców, uczestniczą też w zajęciach diagnostyczno-wychowawczych.

Poprawa funkcjonowania placówek oraz efektywności procesu kształcenia i wychowania wymaga, zdaniem uczestników badania, zwiększenia liczby godzin pracy pedagogów szkolnych oraz zatrudnienia w placówkach psychologa i logopedy.

20. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Z analizy danych dotyczących sytuacji demograficznej gminy Ostrówek wynika, że w latach 2017-2019 liczba osób w wieku poprodukcyjnym stale rosła, systematycznie zwiększał się także udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności gminy. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 54. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba mieszkańców gminy ogółem	4 548	4 545	4 498
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	846	889	907
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	18,6%	19,6%	20,2%

Dane Urzędu Gminy w Ostrówku.

Przytoczone dane pozwalają na sformułowanie wniosku, iż społeczność gminy wpisuje się w dominujące w ogólnym procesie demograficznym tendencje i powoli zaczyna się starzeć. Starzenie się społeczeństwa powoduje konieczność dokonania zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale jest też istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrówku w 2019 r. udzielił pomocy 7 osobom w wieku powyżej 66 lat, co przełożyło się na 3,5% ogółu odbiorców pomocy społecznej w gminie.

W ramach swojej działalności GOPS świadczy m.in. usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych. Usługi te polegają m.in. na pomocy w zaspokajaniu codziennych

potrzeb życiowych i pielęgnacji. W latach 2017-2019 wsparcia w formie usług opiekuńczych mieszkańcom gminy nie przyznawano.

Warto dodać, że pod patronatem Gminnego Ośrodka Upowszechniania Kultury i Sportu w Ostrówku działa Klub Seniora, który umożliwia osobom starszym i samotnym udział w życiu społecznym poprzez rozwijanie aktywnych form spędzania czasu oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. W organizowanych przez klub spotkaniach, imprezach kulturalnych i sportowych uczestniczy 50 członków.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. Odpowiadając na pytanie, jakie problemy najczęściej dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali głównie na samotność, problemy komunikacyjne oraz niewystarczający dostęp do specjalistycznych usług i opieki medycznej, a także bezradność i niskie dochody przyczyniające się do ubóstwa. Zwrócono także uwagę na brak oferty kulturalno-rekreacyjnej skierowanej do seniorów, marginalizację i wykluczenie społeczne oraz lekceważenie osób starszych okazywane przez młodzież.

Z przytoczonych opinii wynika, że mieszkańcy interesują się losem osób starszych, ankietowani dostrzegają różnego rodzaju problemy i trudności, jakie stoją przed seniorami, a których częstokroć nie są oni w stanie pokonać swoimi siłami. Świadomość tych utrudnień oraz ograniczeń związanych z wiekiem pozwoliła dokonać respondentom oceny zagrożenia seniorów marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz dostrzec braki w dotychczasowej ofercie pomocowej skierowanej do tej grupy.

Z wypowiedzi uzyskanych dla niniejszego badania wynika, iż większość respondentów stanowiły osoby przed 55. rokiem życia, a grupa wiekowa powyżej 65 lat, czyli najbardziej zainteresowana tą kwestią część mieszkańców gminy, była reprezentowana przez 6% badanych.

Z pewnością dla lepszego rozpoznania potrzeb seniorów w gminie należałoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej, której opinii, z uwagi na dużą świadomość i wiedzę o bieżącej sytuacji osób starszych, należy wykorzystać w planowaniu oferty pomocowej na najbliższe lata.

SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Bieżące informacje dotyczące osób niepełnosprawnych są trudne do dokładnego określenia, gdyż jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają

ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiając ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne. Dane z ostatniego spisu dotyczące osób niepełnosprawnych nie są dostępne na poziomie gmin. Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie Ostrówek, zawierają dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku wynika, że w latach 2017-2019 niepełnosprawność była trzecim pod względem liczby rodzin, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie.

Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w latach 2017-2019.

Tabela 55. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba rodzin	31	39	39
liczba osób łącznie w rodzinach	58	86	81

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrówku.

Należy dodać, że w 2019 r. GOPS przyznał 168 świadczeń w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego dla rodzin z terenu gminy. Ważnymi świadczeniami dla rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności były także zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Warto również w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wieluniu dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności) w odniesieniu do mieszkańców gminy Ostrówek.

Tabela 56. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy	26	35	43
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	7	11	20
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	13	17	14

w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	6	7	9
---	---	---	---

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wieluniu.

Osoby niepełnosprawne z terenu gminy Ostrówek mogą korzystać również ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu, które dysponuje środkami na rehabilitację społeczną i zawodową. W tabeli zamieszczonej poniżej zawarto dane dotyczące tego rodzaju pomocy.

Tabela 57. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2017-2019

zakres danych	2017	2018	2019
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	1	2	19
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	17	17	30
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	0	0	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieluniu.

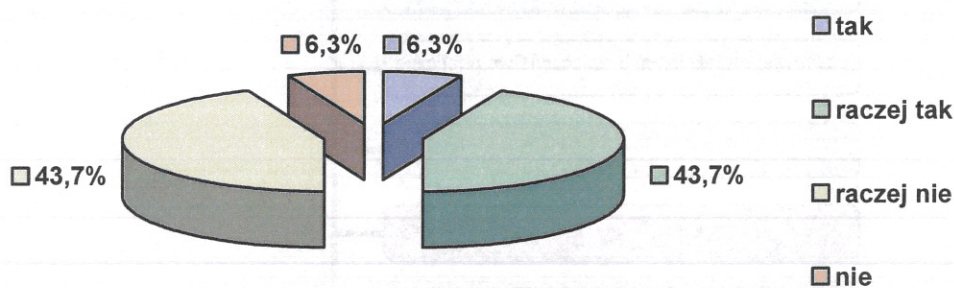
Na terenie gminy Ostrówek działają także jednostki i organizacje, z pomocy których mogą korzystać osoby niepełnosprawne. Są to: Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrówku, który zapewnia opiekę 30 osobom niepełnosprawnym intelektualnie, oraz prowadzony przez Stowarzyszenie dla Osób Potrzebujących Pomocy „Razem” – Dom Pomocy Społecznej w Skrzynnie, przeznaczony dla 162 osób przewlekłe psychicznie chorych.

Uzupełnieniem powyższych informacji są wypowiedzi pozyskane z badania ankietowego przeprowadzonego w środowisku lokalnym. W ankiecie zapytano mieszkańców o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób niepełnosprawnych w gminie. W odpowiedzi wymieniano najczęściej niedostosowanie infrastruktury gminnej i budynków użyteczności publicznej, bariery architektoniczne, brak ofert pracy i niewystarczające działania służące aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz utrudniony dostęp do odpowiednich środków komunikacji publicznej przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych, a także niedostateczne zainteresowanie i pomoc ze strony rodziny. Wskazywano także na izolację i wykluczenie społeczne, niezaradność oraz negatywne reakcje części społeczeństwa.

Większość respondentów biorących udział w badaniu ankietowym zauważa obecność osób niepełnosprawnych w środowisku. Mieszkańcy dostrzegają też niedostatki w specjalistycznej opiece oraz braki w infrastrukturze, upatrując w tych sferach źródła problemów, z którymi borykają się osoby dotknięte niepełnosprawnością.

Pragnąc poznać opinie mieszkańców na temat sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych, w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania sformułowano pytanie odnoszące się do uwzględniania bądź nie potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych w działaniach realizowanych na terenie gminy. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 20. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

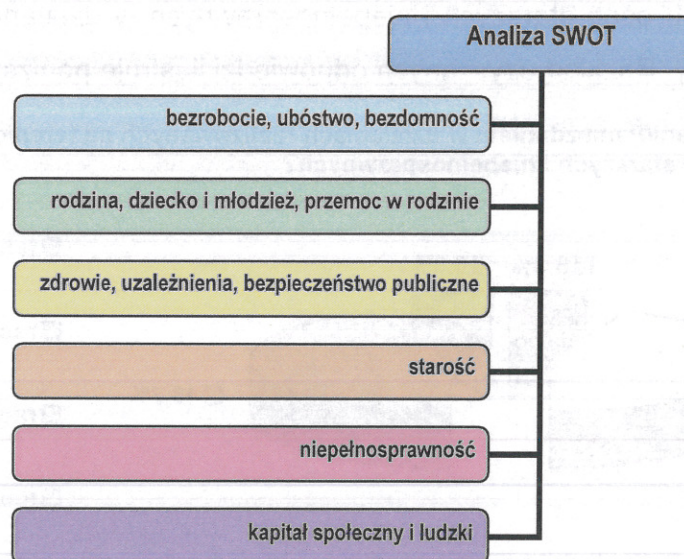
Odpowiedzi na to pytanie rozłożyły się równomiernie. Połowa respondentów uważa, że w działaniach realizowanych w gminie raczej uwzględnia się lub uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych, ale jednocześnie tyle samo badanych nie podziela tej opinii.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego.

Niniejsza analiza obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność; kapitał społeczny i ludzki.

Diagram 1. Obszary analizy SWOT

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców • prowadzenie działań na rzecz ograniczenia bezrobocia • podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet • upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy • realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem 	<ul style="list-style-type: none"> • mała skuteczność działań mających na celu przyciągnięcie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy w gminie • nieinicjowanie działań służących aktywizacji zawodowej bezrobotnych • nieprowadzenie działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej mogących zapewnić nowe miejsca pracy • nieupowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach zawodowych • brak działań mających na celu pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy UE) • nieorganizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych

	na rzecz ubogich i zagrożonych ubóstwem • niediagnozowanie problemu bezdomności w gminie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • stale rosnące zainteresowanie potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy w gminie • zwiększające się zainteresowanie mieszkańców prowadzeniem własnej działalności gospodarczej • zmniejszająca się liczba osób długotrwale bezrobotnych • niewzrastający poziom bezrobocia wśród kobiet • stale rosnąca liczba ofert pracy dla bezrobotnych • wzrastające zainteresowanie osób bezrobotnych usługami poradnictwa zawodowego i udziałem w szkoleniach zawodowych • dysponowanie środkami finansowymi z funduszy zewnętrznych (m.in. UE) ograniczających bezrobocie w gminie • brak postępującego zjawiska ubożenia wśród mieszkańców gminy • niewzrastająca liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością 	<ul style="list-style-type: none"> • nieefektywne działania aktywizujące dla bezrobotnych • niewystarczające zainteresowanie osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej • brak zainteresowania problemami osób ubogich i działaniami prowadzonymi na ich rzecz wśród lokalnej społeczności

Analiza uwarunkowań dla obszaru **bezrobocie, ubóstwo, bezdomność** uwypukla mocne strony, takie jak: inicjowanie działań sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców, prowadzenie działań na rzecz ograniczenia bezrobocia, podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet oraz upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, a także realizowanie programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.

Szczególnej uwagi i intensyfikacji działań ze strony władz samorządowych, odpowiednich instytucji i organizacji wymagają jednak liczne zagrożenia, do których należy zaliczyć: nieefektywne działania aktywizujące dla bezrobotnych, niewystarczające zainteresowanie osób bezrobotnych tworzeniem podmiotów ekonomii społecznej oraz brak zainteresowania problemami osób ubogich i działaniami prowadzonymi na ich rzecz wśród lokalnej społeczności.

RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • niezapewnianie dostępu do poradnictwa

<ul style="list-style-type: none"> i młodzieży w gminie wsparcie asystenta rodziny dla rodzin dysfunkcyjnych analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy 	<ul style="list-style-type: none"> specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży niemonitorowanie zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3 i opiekę przedszkolną brak odpowiednio przygotowanej kadry do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie nieinicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> nienasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin niezwiększająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych niewzrastająca liczba rodzin wymagających specjalistycznego wsparcia niezwiększająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci zadowalająca oferta opieki przedszkolnej zaspokajająca potrzeby w zakresie edukacji sytuacja finansowa gminy nienasilająca się w gminie skala zjawiska przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> brak możliwości tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy niewystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki żłobkowej niedostateczna liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie niezmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy w rodzinie

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie** podkreśla mocne strony, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin dysfunkcyjnych, analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci, dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów oraz zapewnianie pomocy i wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie gminy.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego licznych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niepokoić powinny zwłaszcza brak możliwości tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy, niewystarczająca, w stosunku do potrzeb mieszkańców, oferta w zakresie opieki żłobkowej, niedostateczna liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie oraz niezmniejszające się społeczne przyzwolenie na

stosowanie przemocy w rodzinie – to kwestie, które należy uwzględnić w programowaniu działań w tym obszarze.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów • realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • nieinicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • niepodejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • nieprowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz nierealizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • brak barier finansowych i lokalowych utrudniających prawidłowe zabezpieczenie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej • poprawa stanu środowiska naturalnego w ostatnich latach • niezwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • niewzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi • niezwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • niewzrastające zagrożenie przestępczością wśród nieletnich • wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziomu bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastające zainteresowanie zdrowym trybem życia wśród mieszkańców

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje na przewagę mocnych stron: zabezpieczenie dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi oraz prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród uczniów, jak również realizowanie w placówkach

oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym.

Mimo przewagi mocnych stron i licznych szans w tym obszarze wskazane słabe strony i zagrożenia – nieinicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, niepodejmowanie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, nieprowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz nierealizowanie inwestycji podnoszących poziom bezpieczeństwa na drodze, a także niewzrastające zainteresowanie zdrowym trybem życia wśród mieszkańców – mogą mieć wpływ na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń budowanej strategii.

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy • dysponowanie wystarczającą kadrami pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi • funkcjonowanie na terenie gminy form wsparcia osób starszych, jak kluby seniora czy domy dziennego pobytu 	<ul style="list-style-type: none"> • niezapewnianie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastająca liczba osób starszych korzystających ze wsparcia z pomocy społecznej • dostęp osób starszych do takich form wsparcia, jak klub seniora, dom dziennego pobytu 	<ul style="list-style-type: none"> • stale rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców • zwiększająca się liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • występowanie zjawiska pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin • niezaspokajanie potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób starszych

Analiza uwarunkowań dla obszaru **starość** wskazuje na przewagę mocnych stron, którymi są głównie: analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców, informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy, dysponowanie wystarczającą kadrami pracowników

świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze oraz analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi, a także funkcjonowanie na terenie gminy form wsparcia osób starszych, jak kluby seniora czy domy dziennego pobytu.

Uwagę zwracają jednak liczne zagrożenia: stale rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności mieszkańców, zwiększająca się liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, występowanie zjawiska pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin czy niezaspokajanie potrzeb w zakresie kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej osób starszych. W obliczu postępującego starzenia się społeczeństwa te kwestie powinny znaleźć się w obszarze zainteresowania wszystkich instytucji i organizacji zajmujących się polityką społeczną.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym 	<ul style="list-style-type: none"> niemonitorowanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy nieorganizowanie i nieświadczanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie gminy nieupowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy nieinformowanie przedsiębiorców o możliwości refundacji ze środków PEFRON-u kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych nieprowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych społeczna akceptacja likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym niewzrastająca liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnościami, wymagających działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych w gminie zwiększająca się liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej niedysponowanie ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy niezatrudnianie osób niepełnosprawnych przez lokalnych przedsiębiorców

Analiza uwarunkowań dla obszaru **niepełnosprawność** uwypukla mocne strony i szanse, takie jak: informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy, likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym, utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych oraz społeczna akceptacja likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym, a także niewzrastająca liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnościami, wymagających działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych. Nie należy jednak tracić z oczu zagrożeń, jakie występują w tym obszarze, a zaliczają się do nich: wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych w gminie, zwiększająca się liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, niedysponowanie ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy oraz niezatrudnianie osób niepełnosprawnych przez lokalnych przedsiębiorców. Rozwiązywanie tych problemów wymaga współpracy zarówno organów samorządowych, instytucji pomocowych, jak i organizacji pozarządowych oraz tych podmiotów, które w sferze swojego zainteresowania mają pomoc osobom niepełnosprawnym.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej • podejmowanie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej • możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • nieprowadzenie działań mających na celu popularyzowanie wśród mieszkańców gminy informacji o lokalnych organizacjach pozarządowych • niepodejmowanie działań zmierzających do podniesienia atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • nieprowadzenie działań mających na celu propagowanie i inicjowanie wolontariatu
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej • dysponowanie środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczny potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia • niezwiększająca się liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie

<p>aktualnych potrzeb</p>	<p>gminy</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowania mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych • niezwiększająca się liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej • niezmnijająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • brak środków zewnętrznych pozwalających m.in. na podniesienie skuteczności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej • niewystarczające zainteresowanie mieszkańców działalnością wolontarystyczną
---------------------------	--

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** wskazuje na przewagę mocnych stron, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, prowadzenie działań mających na celu zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej oraz dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej oraz prowadzenie działań mających na celu pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Jednakże liczne mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie powinny przesłonić wagi licznych dostrzeganych i zasygnalizowanych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Niedostateczny potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia, niezwiększająca się liczba inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie gminy, brak zainteresowania mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych, niezwiększająca się liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, niezmnijająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją oraz brak środków zewnętrznych pozwalających m.in. na podniesienie skuteczności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, a także niewystarczające zainteresowanie mieszkańców działalnością wolontarystyczną to w obliczu niekorzystnych tendencji demograficznych niezwykle istotne kwestie rzutujące na kształt programu działań w tym obszarze.

III. PROGRAMOWANIE

Diagnoza problemów społecznych, oparta na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych oraz analizie SWOT pozwoliła na opracowanie założeń polityki społecznej Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 w formie misji, celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Działania zostały wyznaczone z uwzględnieniem następujących priorytetów:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności**
2. **Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
3. **Przeciwdziałanie uzależnieniom**
4. **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
5. **Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych**
6. **Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin**
7. **Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom miasta**
8. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. MISJA

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 pozwala na podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie, które destabilizują życie mieszkańców. Dla osiągnięcia zakładanych celów została na potrzeby strategii sformułowana misja, która brzmi:

**Gmina Ostrówek dąży do zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
realizuje idee społeczeństwa obywatelskiego,
przeciwdziała wykluczeniu społecznemu
i promuje aktywizację społeczną.**

Wytyczone cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w gminie sferze społecznej. Zintegrowanie lokalnego środowiska zagwarantuje pomoc i wsparcie osobom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej oraz umożliwi ludziom życie w poczuciu poszanowania godności każdej osoby, eliminowanie dysfunkcji oraz równy dostęp do zasobów podstawowych usług.

2. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

CEL STRATEGICZNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY – PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego i wsparcia mieszkańcom zagrożonym i dotkniętym ubóstwem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie potrzeb osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym we współpracy z lokalnymi liderami i instytucjami. 2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. 3. Wspieranie osób i rodzin pracą socjalną z wykorzystaniem kontraktów socjalnych i projektów socjalnych. 4. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołami. 5. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem. 6. Podejmowanie działań mających na celu ograniczenie dziedziczenia biedy oraz wyuczonej bezradności. 7. Aktywizowanie środowiska lokalnego w celu niesienia pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z ubóstwem. 	<p>działania ciągłe</p>
<p>2. Aktywizacja</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach 	<p>działania ciągłe</p>

<p>i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia.</p>	<p>poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi z wykorzystaniem kontraktów socjalnych. 3. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy. 4. Zapewnienie możliwości osobom bezrobotnym i poszukującym zatrudnienia korzystania z poradnictwa specjalistycznego. 5. Rozwój współpracy z lokalnymi pracodawcami. 6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców. 7. Wspieranie i promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej. 8. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy. 9. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci. 	<p>w zależności od potrzeb</p>
<p>3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie gminy. 2. Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego. 3. Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością. 	<p>działania ciągłe</p>

	4. Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.
--	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 1.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
wielkość środków wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy	zł	6 770 734,83	7 850 000	UG/GOPS	raz w roku
zaangażowanie środków zewnętrznych w wydatkach na pomoc społeczną	%	0	8	UG/GOPS	raz w roku
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	osoba	201	170	GOPS	raz w roku
liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej z powodu:					
ubóstwa	osoba	6	4	GOPS	raz w roku
bezrobocia	osoba	116	85	GOPS	raz w roku
bezdomności	osoba	0	0	GOPS	raz w roku
udział liczby osób	%	8,58	6,4	GOPS	raz w roku

w rodzinach korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy						
liczba osób w rodzinach objętych pracą socjalną	osoba	29	34	GOPS	raz w roku	
liczba realizowanych kontraktów socjalnych	kontrakt	0	5	GOPS	raz w roku	
liczba osób bezrobotnych	osoba	106	80	PUP	raz w roku	
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	osoba	54	45	PUP	raz w roku	
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	3,80	3,1	PUP	raz w roku	

CEL STRATEGICZNY 1. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki przedszkolne	powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 2. PRACA NA RZECZ RODZINY, DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Wzmacnianie potencjału rodzin.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych. 2. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych. 3. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą. 4. Zapewnienie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. 5. Rozwijanie współpracy ze szkołą w celu lepszego rozpoznania potrzeb dzieci. 6. Podejmowanie działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinach niepełnych. 7. Poszerzenie dostępu do poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych oraz zastępczych. 8. Integracja rodzin, zwłaszcza zagrożonych wykluczeniem społecznym. 	<p>działania ciągłe</p>

	<p>9. Promowanie i prowadzenie pracy metodą interdyscyplinarną, doskonalenie warsztatu pracy osób zaangażowanych w pracę na rzecz dziecka i rodziny oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>10. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.</p> <p>11. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę różnych podmiotów instytucjonalnych, organizacji pozarządowych, Kościoła.</p> <p>12. Promowanie prawidłowego modelu rodziny.</p>	
<p>2. Podwyższanie jakości świadczonych usług edukacyjnych na szczeblu przedszkolnym i podstawowym.</p>	<p>1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie.</p> <p>2. Doskonalenie kadr oświatowych poprzez zapewnienie nauczycielom możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych.</p> <p>3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów, jak pediatra, psychiatra dziecięcy czy psycholog.</p> <p>4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.</p> <p>5. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.</p> <p>6. Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich.</p>	działania ciągłe

	<p>7. Rozszerzenie w miarę posiadanych możliwości oferty zajęć pozalekcyjnych.</p> <p>8. Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy</p> <p>9. Wzmacnianie instytucjonalne działalności w sferze kultury, sportu i rekreacji.</p>	
<p>3. Udzielanie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.</p>	<p>1. Zapewnienie osobom uzależnionym, w szczególności od alkoholu i środków psychoaktywnych, dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.</p> <p>2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.</p> <p>3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, a w razie potrzeby zapewnienie schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy.</p> <p>4. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.</p> <p>5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.</p> <p>6. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego,</p>	<p>działania ciągłe</p>

	<p>podnoszenie kwalifikacji członków zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.</p> <p>7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii.</p>	
--	---	--

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 2.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,	rodzina	134	105	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	rodzina	50	40	GOPS	
liczba rodzin objętych pracą socjalną,	rodzina	16	20	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny	rodzina	3	3	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem z powodu:					
alkoholizmu,	rodzina	0	0	GOPS	raz w roku
narkomanii	rodzina	0	0	GOPS	raz w roku

przemocy w rodzinie	rodzina	0	0	GOPS	raz w roku
liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zakończonych założeniem Niebieskiej Karty	karta	6	10	ZI	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych	osoba	1 047	1000	GOPS	raz w roku
liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	osoba	37	37	GOPS	raz w roku
liczba rodzin objętych wsparciem Karta Dużej Rodziny	rodzina	84	90	GOPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 2. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Wspieranie idei starzenia się w zdrowiu i możliwości prowadzenia aktywności społecznej.</p>	<p>1. Monitorowanie sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym.</p> <p>3. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.</p> <p>4. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.</p> <p>5. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>6. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne.</p> <p>7. Inicjowanie przedsięwzięć zapewniających integrację osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem.</p> <p>8. Kontynuowanie działalności Klubu Seniora – placówki wsparcia na terenie gminy.</p> <p>9. Podejmowanie współpracy z Kościołem i organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>10. Poszerzenie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.</p> <p>11. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych</p>	<p>działania ciągłe</p>

<p>2. Wsparcie osób niepełnosprawnych w integracji społecznej i zawodowej</p>	<p>i niepełnosprawnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym 2. Likwidowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i w otoczeniu domowym. 3. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. 4. Współpraca z lokalnymi pracodawcami w celu upowszechniania wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. 5. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych. 6. Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach. 7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi skupiającymi osoby niepełnosprawne. 	<p>działania ciągłe</p>
--	---	-------------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 3.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba osób w wieku produkcyjnym	osoba	907	1010	UG	raz w roku
udział osób w wieku produkcyjnym w ogóle mieszkańców gminy	%	20,2	22	UG	raz w roku
liczba osób w wieku powyżej 66 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	osoba	7	12	GOPS	raz w roku

liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	rodzina	39	44	GOPS	raz w roku
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	osoba	0	5	GOPS	raz w roku
liczba osób z gminy przebywających w DPS	osoba	0	2	GOPS	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 3. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościoł, społeczność lokalna.	budżet samorządowy i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
1. Zaspakajanie potrzeb	1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki	działania ciągłe

<p>mieszkańców gminy w zakresie ochrony zdrowia fizycznego i psychospołeczne go oraz zdrowego stylu życia.</p>	<p>zdrowotnej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia mające na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu. 3. Prowadzenie działań na rzecz upowszechnienia zasad udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej. 4. Prowadzenie profilaktyki zdrowotnej i realizowanie programów prozdrowotnych. 5. Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży. 6. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy. 7. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy. 8. Rozwijanie indywidualnych umiejętności mieszkańców służących zdrowiu. 9. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców. 10. Dbłość o środowisko fizyczne oraz społeczne życia mieszkańców gminy. 	
<p>2. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy. 2. Prowadzenie akcji informacyjnych, w tym w szczególności w środowisku seniorów, na temat zagrożeń przestępczością. 3. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa na drodze. 4. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu. 	<p>działania ciągłe</p>

<p>3. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.</p>	<p>1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.</p> <p>2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.</p> <p>3. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym.</p> <p>4. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, przestępczości i jej negatywnych skutków.</p> <p>5. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.</p>	<p>działania ciągłe</p>
--	---	-------------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 4.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
<p>przedsięwzięcia w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki zdrowotnej</p>	<p>działanie</p>	<p>0</p>	<p>3</p>	<p>UG, NGO-s, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia</p>	<p>raz w roku</p>
<p>przedsięwzięcia w zakresie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego</p>	<p>działanie</p>	<p>1</p>	<p>4</p>	<p>UG, NGO-s,</p>	<p>raz w roku</p>

badania profilaktyczne dzieci i młodzieży szkolnej	badanie	127	127	127	UG, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	raz w roku
przestępstwa popełnione na terenie gminy, w tym z udziałem nieletnich	przestępstwo	51/0	51/0	40/0	Policja	raz w roku
liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących uzależnień w szkołach oraz liczba osób nimi objętych	program/osoba	6/83	6/83	8/115	placówki oświatowe, PPP	raz w roku
wartość zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze	zł	68756	68756	120000	UG	raz w roku

CEL STRATEGICZNY 4. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny,	Placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, KGW, NGO-s, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	
--	--

CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE DIALOGU SPOŁECZNEGO

cel operacyjny	kierunki działań	czas realizacji
<p>1. Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości i efektywności świadczonych usług.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego. 2. Zapewnienie właściwych warunków pracy umożliwiających sprawną i efektywną obsługę beneficjentów systemu pomocy społecznej. 3. Rozwój usług elektronicznych w obszarze wsparcia społecznego. 4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej. 5. Realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. 6. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów w celu skutecznego wsparcia osób uzależnionych oraz ich rodzin. 7. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy 	działania ciągłe

<p>2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego i rozwijanie dialogu społecznego.</p>	<p>1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy.</p> <p>2. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.</p> <p>3. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.</p> <p>4. Poszerzenie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.</p>	<p>działania ciągłe</p>
---	---	-------------------------

WSKAŹNIKI REALIZACJI CELU STRATEGICZNEGO 5.

wskaźnik	jednostka miary	stan początkowy (2019 r.)	stan docelowy (2026 r.)	źródło danych	częstotliwość pomiaru
liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej	szkolenie	12	15	GOPS	raz w roku
liczba organizacji pozarządowych w gminie	organizacja	18	20	UG, NGO-s	raz w roku
liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych	przedsięwzięcie	0	2	UG, GOPS, ZI, GKRPA, NGO-s	raz w roku
liczba spotkań przedstawicieli	spotkanie	7	10	UG, rady	raz w roku

samorządu gminy z mieszkańcami.			sołectkie
---------------------------------	--	--	-----------

CEL STRATEGICZNY 5. – PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE, PARTNERZY, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

podmioty odpowiedzialne	partnerzy	źródła finansowania
Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.

3. PROGNOZA ZMIAN

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych w strategii działań zostaną wykorzystane sformułowane powyżej wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych w poniższym zestawieniu zmian.

cel strategiczny	prognoza zmian
<p>CEL STRATEGICZNY 1. POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY – PRZECIWDZIAŁANIE UBÓSTWU, BEZROBOCIU I BEZDOMNOŚCI.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, - poprawa sytuacji osób ubogich, - podniesienie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenie ich szans na podjęcie zatrudnienia - zwiększenie liczby osób zaktywizowanych zawodowo, - zmniejszenie skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia, - zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, - eliminowanie zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy, - zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej
<p>CEL STRATEGICZNY 2. PRACA NA RZECZ RODZINY, DZIECI I MŁODZIEŻY, PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY W RODZINIE.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sprawny funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, - sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, - spadek liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, - podniesienie kompetencji w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, - zwiększenie dostępności wsparcia dla rodzin, - podniesienie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, - zwiększenie szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,

	<ul style="list-style-type: none"> - poszerzenie wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, - zwiększenie dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
<p>CEL STRATEGICZNY 3. PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB STARSZYCH ORAZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym, - podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, - zapobieganie wykluczeniu społecznemu cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych, - zwiększenie udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, - podniesienie jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym, - poprawa komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku, - pełniejsza integracja seniorów i osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.
<p>CEL STRATEGICZNY 4. DBAŁOŚĆ O ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE MIESZKAŃCÓW GMINY.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia, - zmniejszenie zagrożenia przestępczością, - zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek oświatowych, - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy,

<p>CEL STRATEGICZNY 5. ROZWÓJ KADR POMOCOWYCH, PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI WSPARCIA, WZMACNIANIE DIALOGU SPOŁECZNEGO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie profesjonalizmu kadry pomocy społecznej, - podniesienie jakości świadczonych usług, - większa aktywność społeczna mieszkańców gminy, - wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.
---	--

4. RAMY FINANSOWE

Konstruując ramy finanse dla budowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Ostrówek na lata 2021-2026 przyjęto jako odniesienie planowane wydatki w działach: 801 – oświata i wychowanie, 851 – ochrona zdrowia, 852 – pomoc społeczna, 853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 - edukacyjna opieka wychowawcza oraz 855 – rodzina, które w 2020 r. wyniosły 8 258 924 zł. Wyznaczając ramy finansowe na lata 2021-2026, które służyć będą realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek uwzględniono czynniki ryzyka w postaci zmieniających się przepisów prawa oraz bieżącej projekcji wskaźnika inflacji CPI, który w kraju w 2019 r. wyniósł 2,3%, a ostateń jego notowana wartość z czerwca 2020 r. wyniosła ogólnie 3,3%. Poniższa tabela przedstawia zakładany poziom wydatków na realizację strategii w całym okresie jej obowiązywania.

Tabela 58. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026

szacunkowa wielkość wydatków (w zł) w poszczególnych latach						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	7571292	7749388	7873292	7929388	8129388	8354388

Należy zaznaczyć, iż nakłady na finansowanie poszczególnych działań w ramach realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 mogą zostać powiększone o środki pozyskane z funduszy krajowych, z funduszy Unii Europejskiej oraz o środki własne organizacji pozarządowych.

5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z jego Kierownikiem. Zespół monitorujący postęp wdrażania zapisów strategicznych, w którego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, będzie ocenił poziom wdrożenia zapisów strategicznych i przedstawiał ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie Wójtowi i Radzie Gminy, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących, mających na celu aktualizację obowiązującej strategii. Pierwsza ocena nastąpi po dwóch latach wdrażania założeń strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane w dokumencie wskaźniki realizacji celów. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Zakres czasowy analizy obejmował będzie zmiany w stosunku do roku bazowego (2019 roku) i roku ostatniego badania (dynamika).

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 jest bowiem dokumentem o charakterze otwartym, w związku z czym powinna dynamicznie reagować na pojawiające się wyzwania wynikające z nowych uwarunkowań wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Obok prowadzonego cyklicznie monitoringu procesu realizacji Strategii, w 2024 roku oraz w 2026 roku Strategia podlegać będzie procesowi ewaluacji. Celem ewaluacji, w odróżnieniu od monitoringu jest usprawnienie danego projektu. Ewaluacja musi opierać się na założeniach dotyczących związków pomiędzy prowadzonymi działaniami a ich efektami. Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze

strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

6. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ostrówek;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Ostrówek;
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Ostrówek;
5. Program współpracy Gminy Ostrówek z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach strategii mogą być realizowane projekty, które odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców. Ich realizacja jest niezwykle wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe. Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią. Ich autorami są przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych z terenu gminy.

Projekty:

1. „Organizacja Igrzysk Sportowych dla uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Ostrówek o tytuł: Najbardziej usportowiona szkoła podstawowa w 2020 roku.”
2. „Prowadzenie treningów w piłkę nożną z grupą chłopców rocznik 2011 i młodsi oraz udział w rozgrywkach”.

Wnioskodawca projektu:

Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Gminy Ostrówek – Inicjatywa Społeczna” w Ostrówku, Ostrówek 115, 98-311 Ostrówek.

Cel główny projektu:

1. Wspieranie działalności szkół w zakresie kultury fizycznej dzieci i młodzieży.
2. Kształtowanie nawyków zdrowotnych i ruchowych u dzieci i młodzieży.
3. Stymulowanie rozwoju uczniów szkół poprzez ich udział w zorganizowanych formach ruchu.

4. Wykorzystywanie wychowawczych aspektów działalności sportowej i rekreacyjnej.
5. Zagospodarowanie czasu wolnego od nauki szkolnej.
6. Stwarzanie możliwości udziału w rywalizacji sportowej.
7. Wyłonienie najbardziej usportowionej szkoły podstawowej.

Miejsce realizacji projektu:

Obiekty sportowe na terenie gminy Ostrówek (sala gimnastyczna i boisko przy Szkole Podstawowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Ostrówku, teren przy Szkole Podstawowej w Okalewie).

Beneficjenci projektu:

- Uczniowie klas I-VIII szkół podstawowych z terenu gminy Ostrówek,
- Treningi prowadzone z grupą dzieci rocznik 2010-2012.

Partnerzy:

- Urząd Gminy w Ostrówku,
- Szkoły Podstawowe z terenu gminy Ostrówek,
- Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Sieradzu.

Czas realizacji projektu:

1.01.2020 r. – 31.12.2020 r.

UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026 ma charakter otwarty i elastyczny. Oznacza to, że poszczególne jej elementy w trakcie realizacji mogą być modyfikowane, zmienione i dostosowane do sytuacji społecznej.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS DIAGRAMÓW, TABEL I WYKRESÓW**Diagramy**

Diagram 1. Obszary analizy SWOT	72
---------------------------------------	----

Tabele

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	4
Tabela 2. Profil respondentów ankiety „Równość szans kobiet i mężczyzn”	5
Tabela 3. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2017-2019.....	19
Tabela 4. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2017-2019.....	19
Tabela 5. Ruch migracyjny ludności w latach 2017-2019.....	19
Tabela 6. Infrastruktura techniczna w gminie w 2019 r.....	21
Tabela 7. Najważniejsze inwestycje zrealizowane w gminie w latach 2017-2019.....	21
Tabela 8. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	22
Tabela 9. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2017-2019	23
Tabela 10. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2017-2019	23
Tabela 11. Placówki wychowania przedszkolnego w gminie w roku szkolnym 2019/2020 ...	24
Tabela 12. Placówki oświatowe w gminie w roku szkolnym 2019/2020.....	24
Tabela 13. Wykaz placówek przedszkolnych i oświatowych działających w gminie w roku szkolnym 2019/2020.....	24
Tabela 14. Placówki kultury w gminie w 2019 r.	25
Tabela 15. Wykaz placówek kultury w 2019 r.....	25
Tabela 16. Zakłady opieki zdrowotnej, praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2019 r.....	27
Tabela 17. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie w 2019 r.	27
Tabela 18. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2019 r.....	28
Tabela 19. Schorzenia pacjentów w wieku 19 i więcej lat korzystających z POZ w gminie w 2019 r.....	28
Tabela 20. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2019 r.	29
Tabela 21. Sport i rekreacja w 2019 r.	30
Tabela 22. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r. ...	34
Tabela 23. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2019 r. .	34
Tabela 24. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2017-2019	35
Tabela 25. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019	36
Tabela 26. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.....	36
Tabela 27. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2019 r.	36
Tabela 28. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2017-2019	37
Tabela 29. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2017-2019	39
Tabela 30. Asystenci rodziny w gminie w latach 2017-2019.....	40
Tabela 31. Skierowania i pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2017-2019	40
Tabela 32. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2017-2019.....	41
Tabela 33. Świadczenia rodzinne w gminie w latach 2017-2019.....	41
Tabela 34. Rodzaj świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2017-2019.....	41
Tabela 35. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2017-2019	44
Tabela 36. Instytucje i jednostki działające w obszarze pomocy społecznej w gminie w 2019 r.....	44
Tabela 37. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2019 r.	45
Tabela 38. Działalność PCPR-u w odniesieniu do mieszkańców gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2017-2019.....	46
Tabela 39. Wykaz organizacji pozarządowych w gminie w 2019 r.	47
Tabela 40. Stan bezrobocia w gminie w latach 2017-2019	50
Tabela 41. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie, województwie i w kraju w latach 2017-2019	50

Tabela 42. Bezrobotni w gminie na koniec 2019 r. według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia	51
Tabela 43. Bezrobotni w gminie na koniec 2019 r. według wybranych rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy	52
Tabela 44. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2017-2019	55
Tabela 45. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2017-2019 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.....	55
Tabela 46. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2017-2019	55
Tabela 47. Działalność GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	56
Tabela 48. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2017-2019 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie	56
Tabela 49. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2017-2019.....	58
Tabela 50. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2017-2019	60
Tabela 51. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w gminie w latach 2017-2019	60
Tabela 52. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2019/2020	65
Tabela 53. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2019/2020.....	65
Tabela 54. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2017-2019	67
Tabela 55. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2017-2019.....	69
Tabela 56. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2017-2019.....	69
Tabela 57. Dofinansowanie rehabilitacji przyznane mieszkańcom gminy w latach 2017-2019	70
Tabela 58. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ostrówek na lata 2021-2026	101

Wykresy

Wykres 1. Populacja gminy Ostrówek w latach 1995-2019	19
Wykres 2. Piramida wieku mieszkańców gminy Ostrówek w 2019 r.	20
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?.....	26
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność oferty kulturalnej w gminie?	27
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie ochrony zdrowia?	30
Wykres 6. Jak Pani/Pan ocenia dostępną w gminie ofertę w zakresie sportu i rekreacji?.....	32
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	33
Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	38
Wykres 9. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie? ..	48
Wykres 10. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	49
Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia swój poziom zadowolenia z bycia mieszkańcem gminy? ..	50
Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	54
Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom?	56
Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	57
Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy?	57
Wykres 16. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?	61

Wykres 17. Czy spotkała się Pani/ spotkał się Pan z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszała/ słyszał?	61
Wykres 18. Jaka Pani/Pana zdaniem może być skala problemu nierówności płci w gminie?	62
Wykres 19. Czy wg Pani/Pana powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	62
Wykres 20. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych?	71

Przewodniczący Rady

Andrzej Wojewoda

